

Л. В. Борщевська

1
КЛАС

БУКВАР

Л. В. Борщевська

БУКВАР

Підручник
для 1 класу спеціальних закладів
загальної середньої освіти (Н 90)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
«Либідь»
2019

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ МОН України від 17.04.2019 р. № 515)

**Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено**

Умовні позначення:

- ∕ — наголос
- ⌒ — ненаголошений склад
- ∕⌒ — наголошений склад
- — приголосний звук
- — голосний звук
- — знак м'якшення, апостроф

Буквар

Тридцять три маленькі гноми
цей будинок населяють —
прочитати кожне слово
нам вони допомагають!

Придивіться до них ближче:
ось казки, а далі — вірші.
Хто ж такий, отой казкар?
Це — улюблений буквар!

Сергій Гордієнко

Борщевська, Л. В.

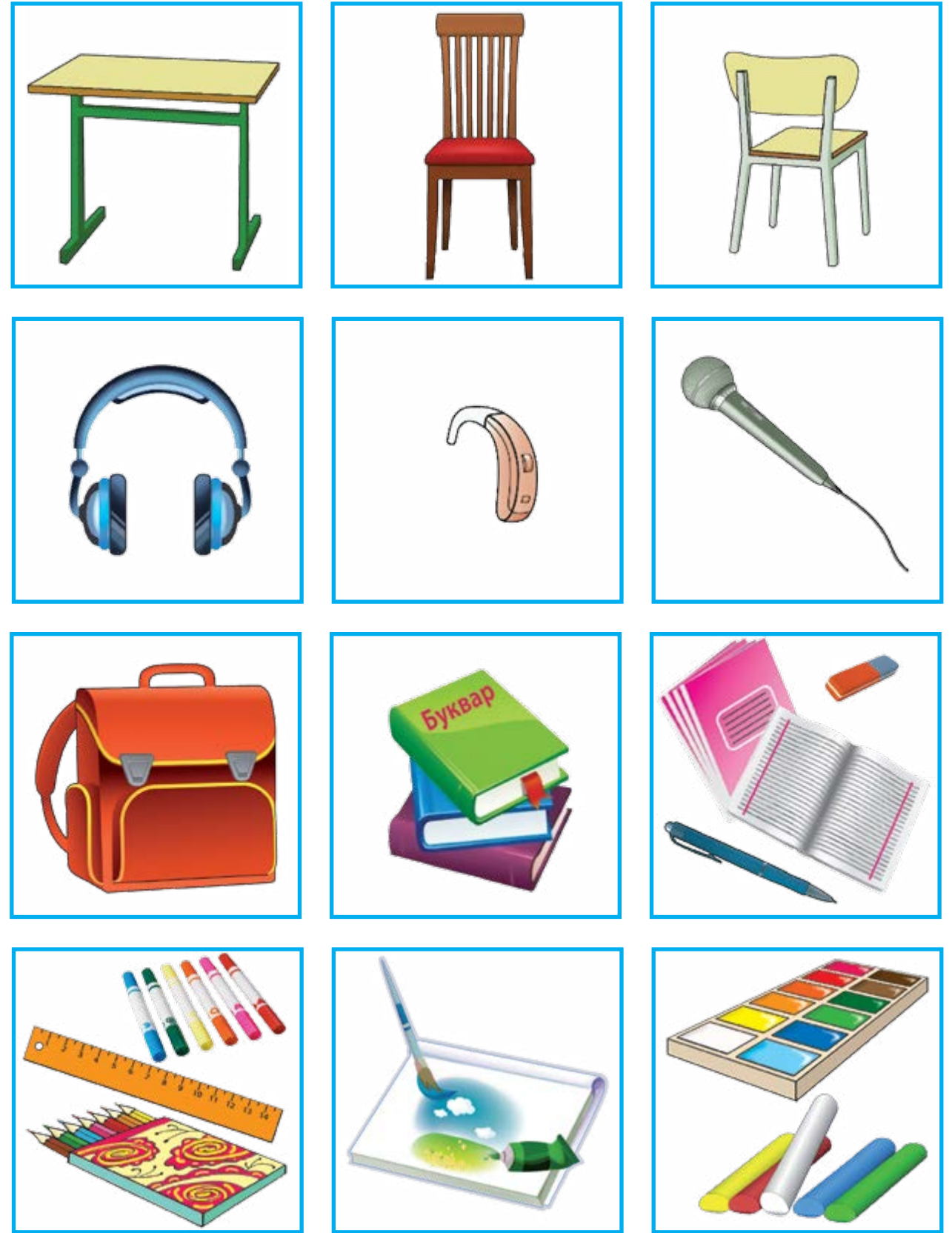
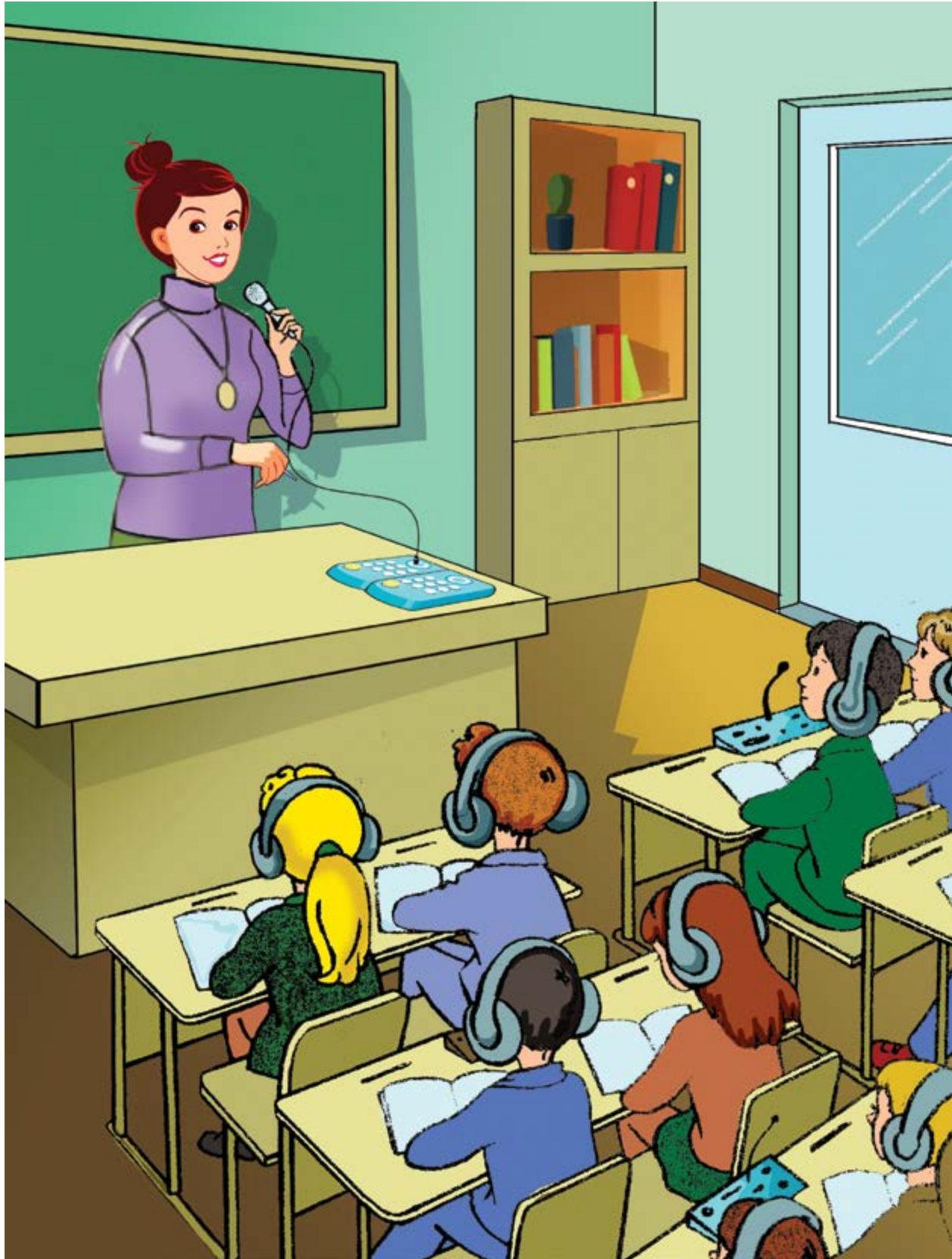
Б83 Буквар : підруч. для 1 кл. спец. закл. заг. середньої освіти (Н 90) / Л. В. Борщевська. — К. : Либідь, 2019. — 128 с. : іл.

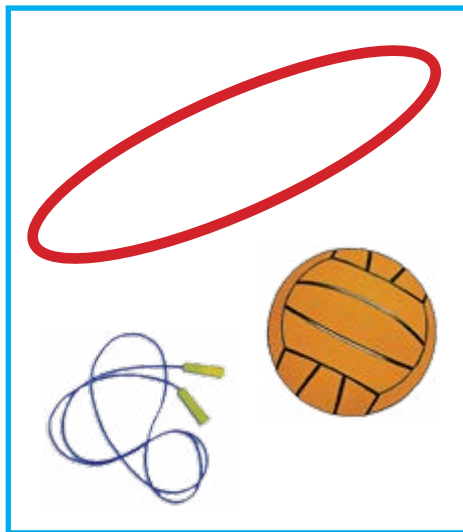
ISBN 978-966-06-0797-2.

УДК 811.161.1-028.31*кл1(075.2.056.2/.3)

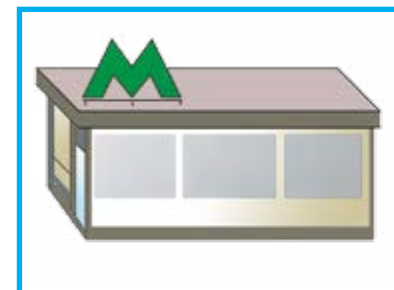
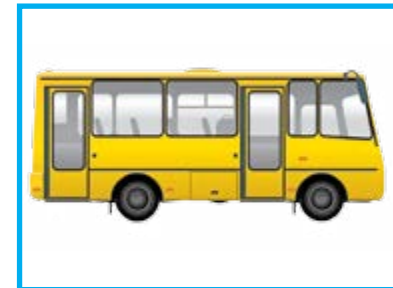
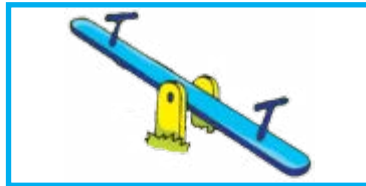
ISBN 978-966-06-0797-2

© Борщевська Л. В., 2019
© Гутман М. Б., ілюстрації, 2019

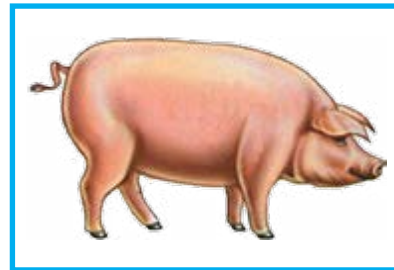
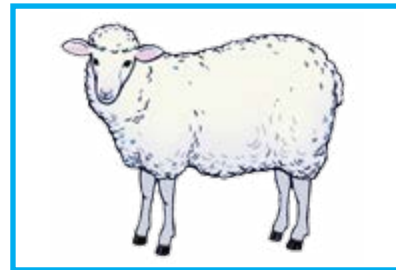

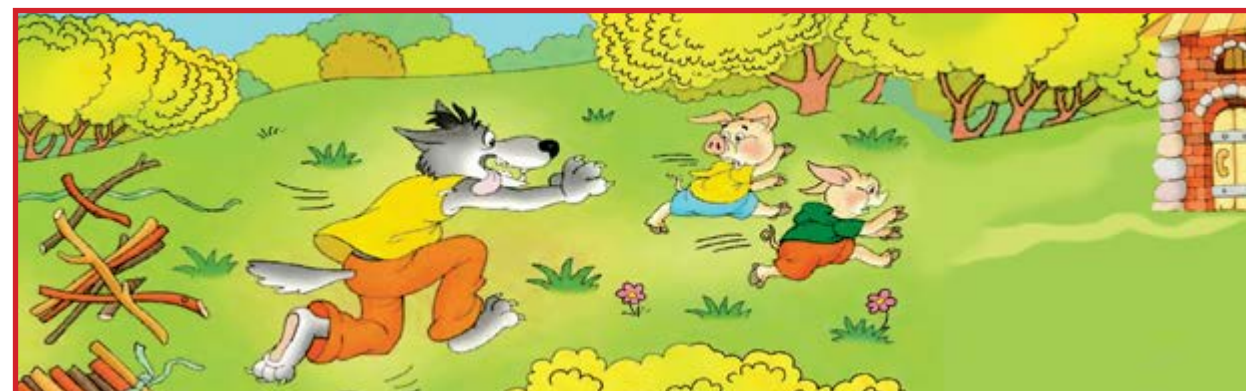
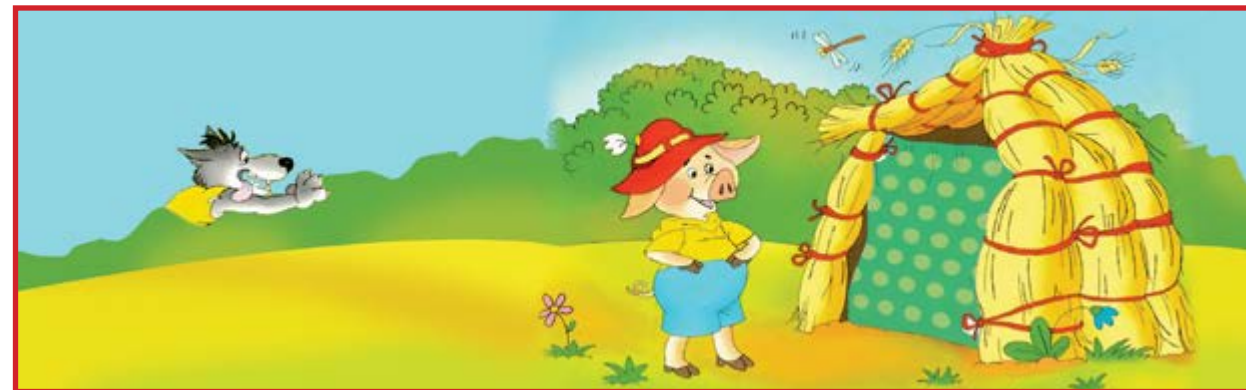

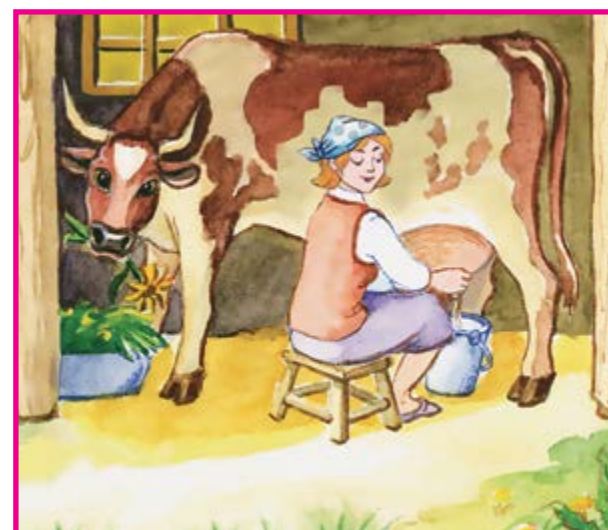
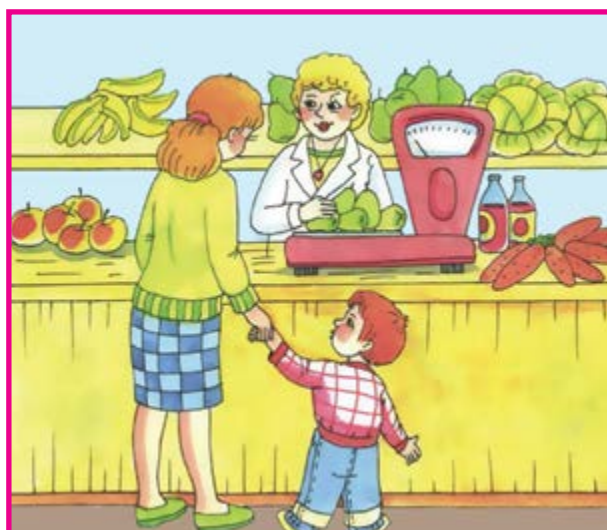
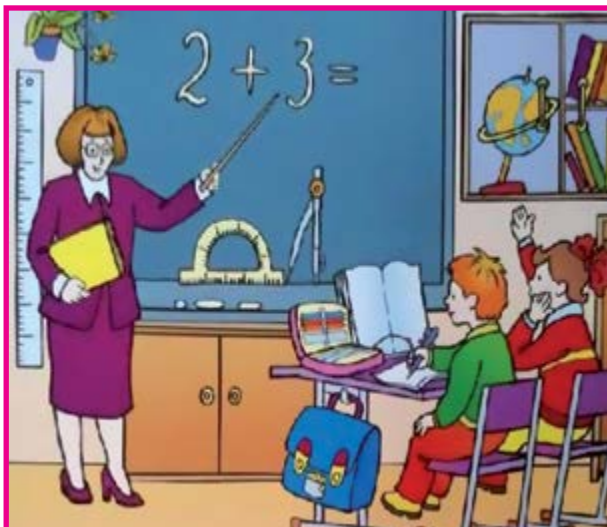

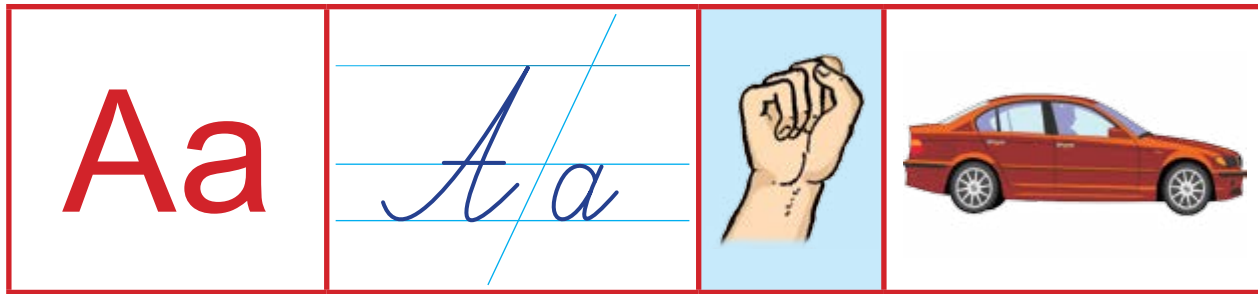

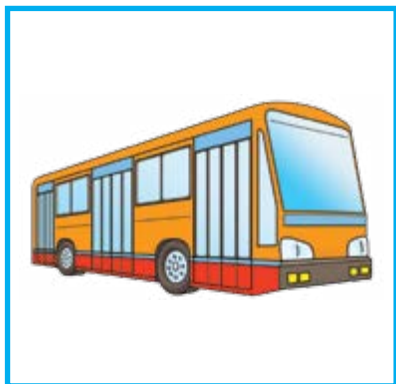
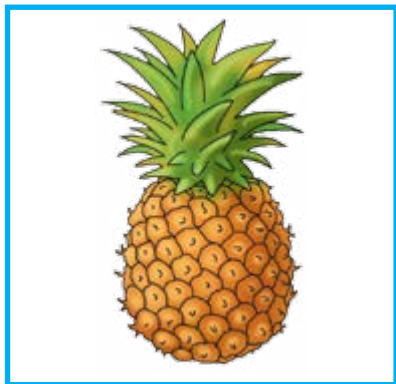
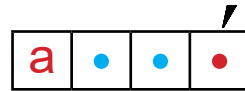

ААА ААА́ а́аа ааа́ Аа

— А-а-а.

— А ____ а́. А ____ а́.

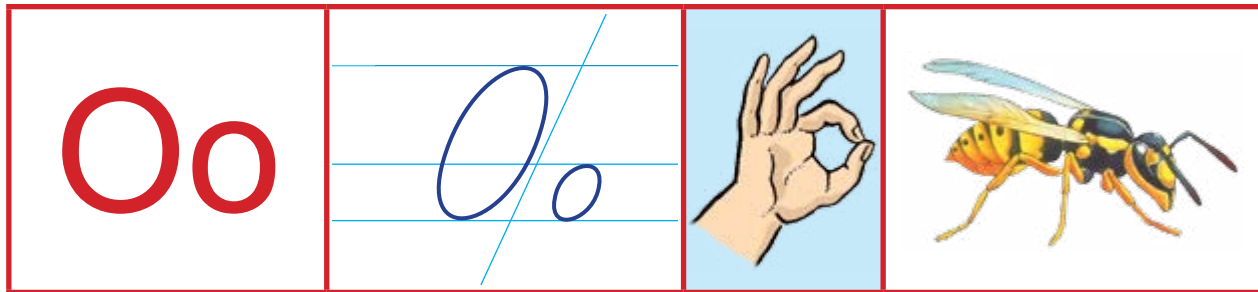
— А-а _____.

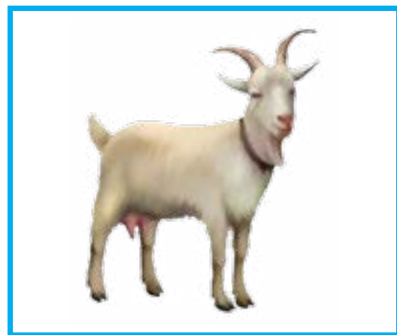
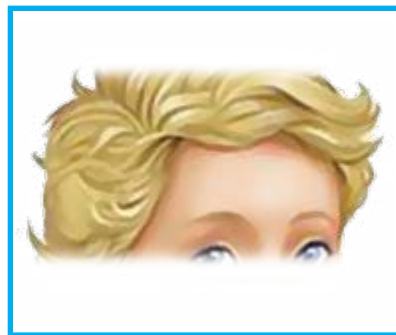
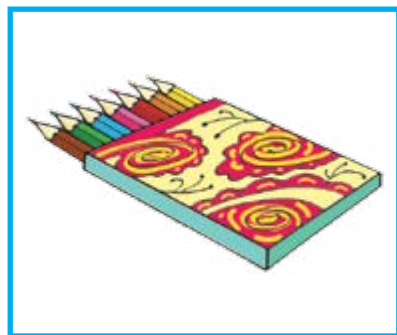
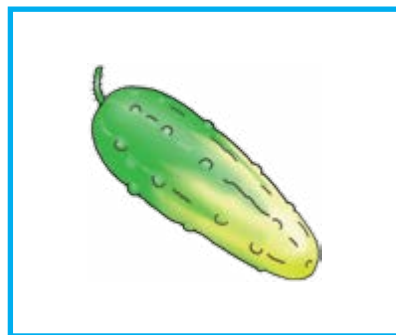
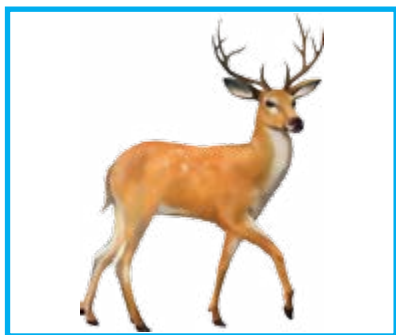
— А-а-а!

— А-а-а!

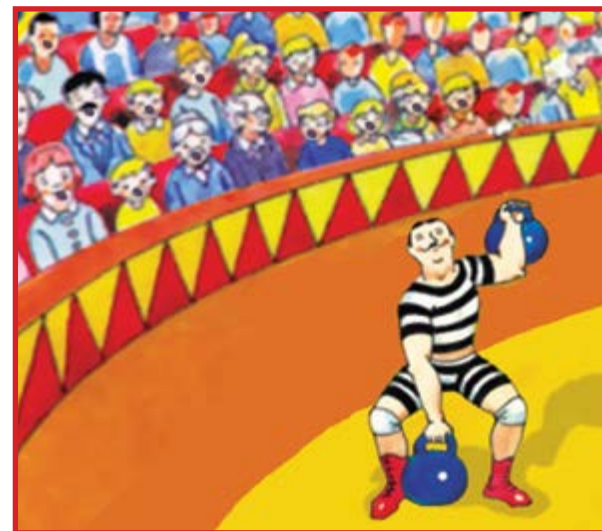
óoo oóo ooó ao áo aó
 Ooo óoo ooó oa óa oá

— O-o-o!

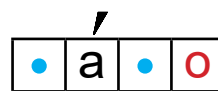

— O-o-o. O-o-o.

— O-o _____ !

O!

a-o-a

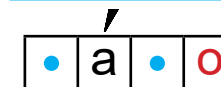
a-o-o

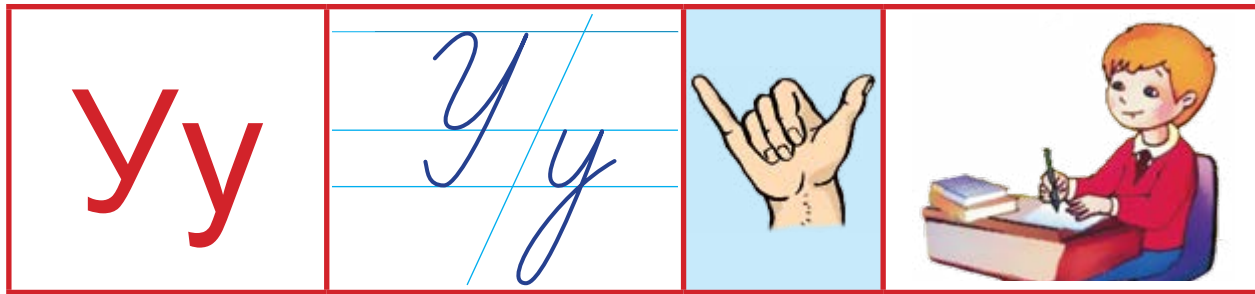
A _____ o

o-a-o

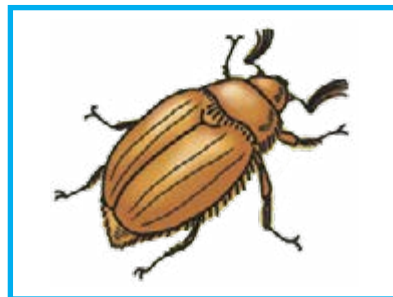
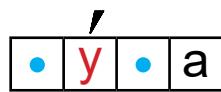
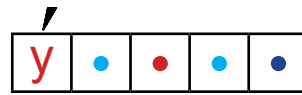
o-o-a

O _____ a

Yyy Yyy Yyy ay áy aý
ya ya ya

— Yy — . Yy — .

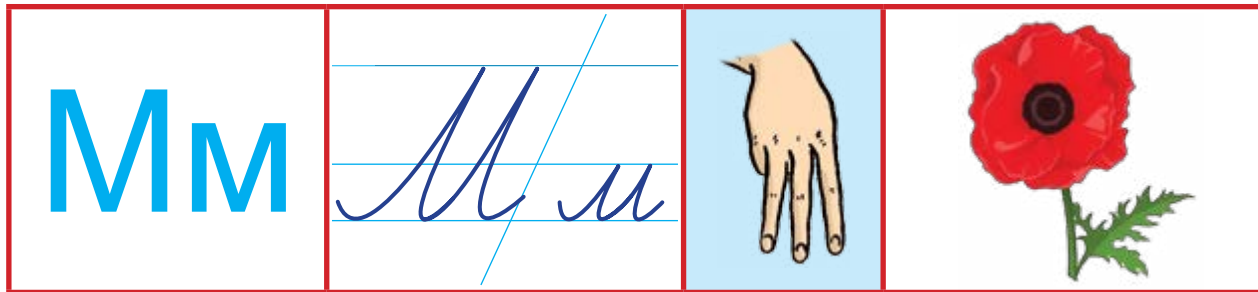

— Yá! Yá! Yá!

— Aý! Aý! Aý!

ay	oa	yo	oay	yao	yoa
ya	ao	oy	aoy	ayo	yao
aya	oao	yoy	ayo	oya	oay

ма	мо	му
• •	• •	• •

ам	ом	ум
• •	• •	• •

М	а	•
---	---	---

— Má-мо! Má-мо!

— Му ____ . Му ____ .

— Má-мо! Má-мо, му-у-у!

— Ам-ам. Ам-ам.

ума
• • •

ý-ма

ома
• • •

ó-ма

мау
• • •

ма́-у

моу
• • •

мо́-у

ому
• • •

о́-му

аму
• • •

а́-му

áма

óмо

ýму

áмо

амú

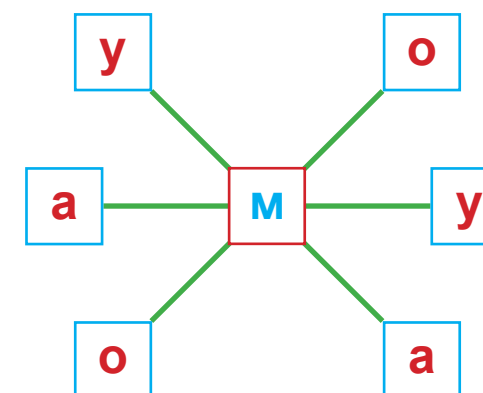
умá

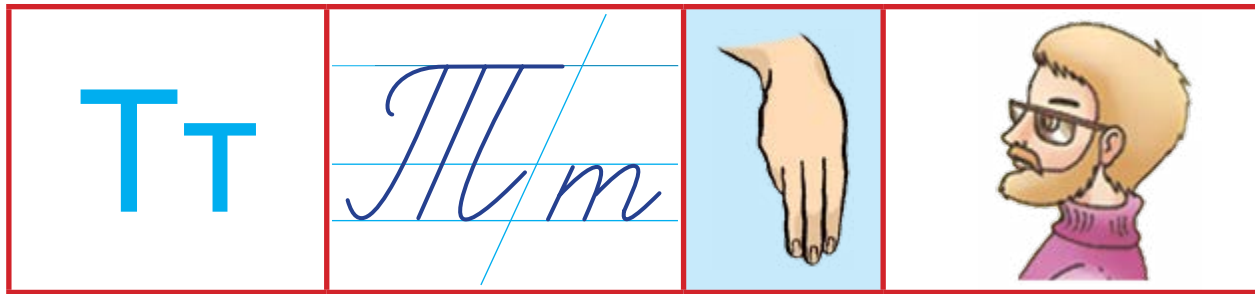

омá

омú

та	то	ту
• •	• •	• •

ат	от	ут
• •	• •	• •

Т а Т о

та	ма
то	мо
ту	му

ат	ам
от	ом
ут	ум

ама	ата
омо	ото
уму	уту

Т о м а

Тут Тó-ма.

м á м а

Тут мá-ма.

Т á Т о

Тут тá-то.

мам	тат	мом	тот	мум	тут	муа
ума	ато	ому	амо	ату	тум	моу
там	том	мут	мот	мут	мао	мау

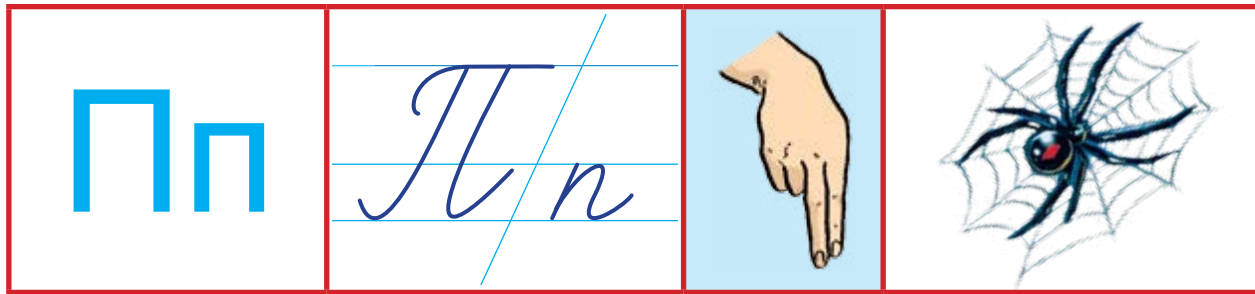

Мá-ма тут. Тó-ма тут. Тá-то там.
 — Тó-мо, там тá-то. Тó-мо, тут мá-ма.
 — Тó-мо, тá-то там, а мá-ма тут.

мá-ма	тá-то	Тó-ма
мá-мо	тá-ту	Тó-мо
мá-му	тá-та	Тó-му

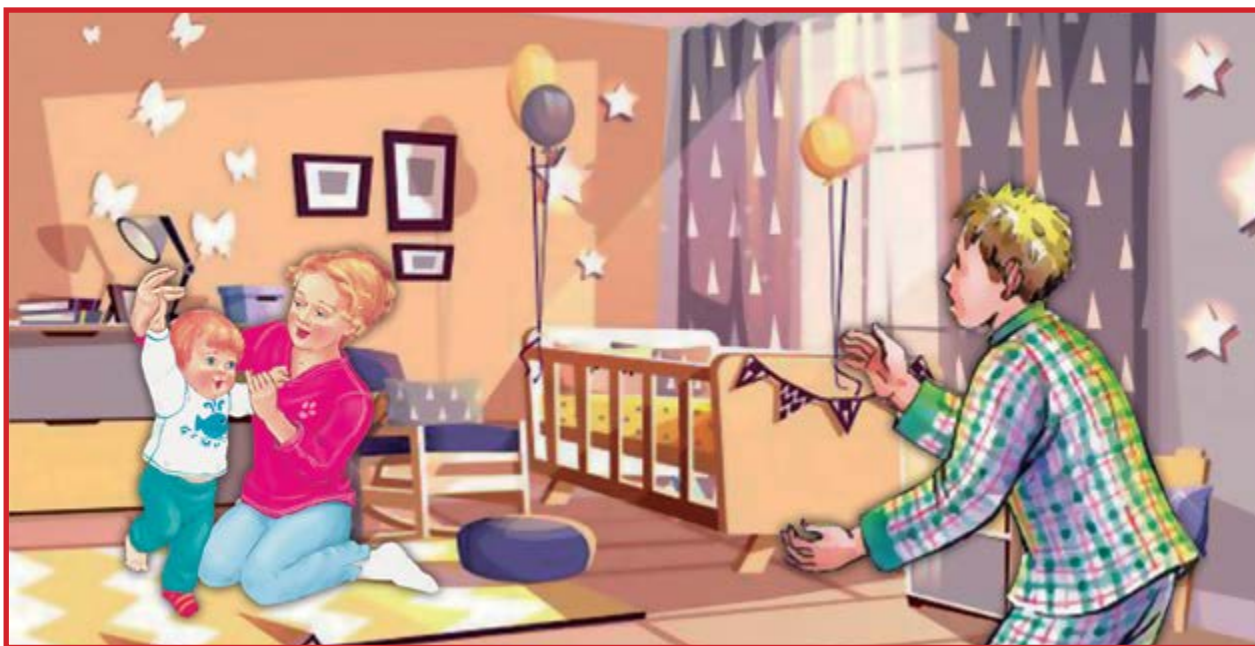
— Т á т у ! Т á т у ! Т а м м á м а !

па	по	пу
• •	• •	• •

ап	оп	уп
• •	• •	• •

п	а	в	у	•
---	---	---	---	---

Тут ма́-ма, та́-то, Па́-ва.

Та́-то:

— Па́-во, Па́-во, туп-туп-туп.

Ма́-ма:

— Па́-во, та́-то там.

Па́-ва ту́-пав.

Па-ву́

Тут То́-ма. Тут Во́-ва. Тут То́-па.

— То́-мо, То́-мо, там па-ву́!

— То́-по, То́-по, там па-ву́!

— То́-мо, у па-ву-а́ му́-а.

— То́-по, у па-ву-а́ му́-а.

Т	о	п	а
---	---	---	---

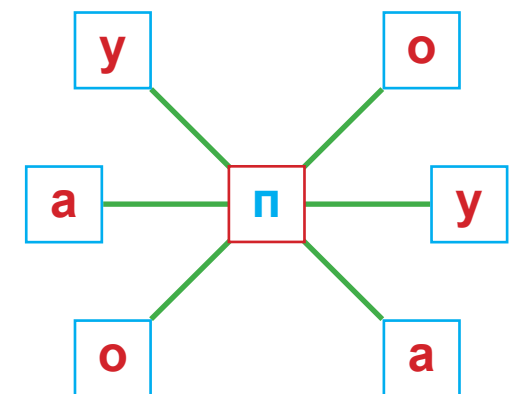

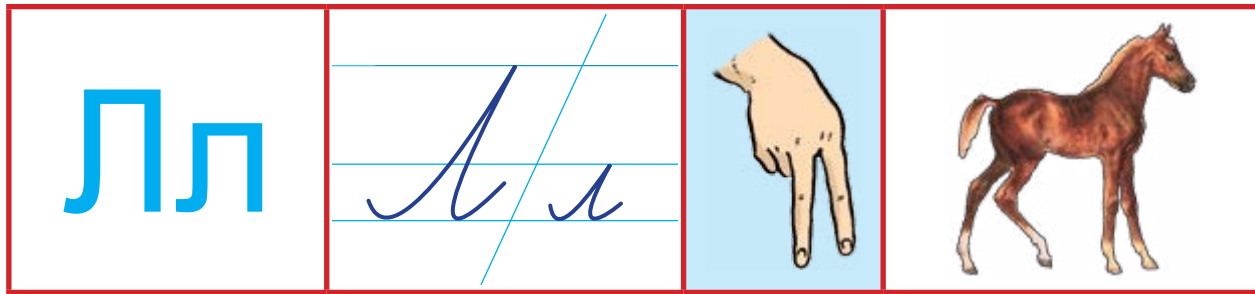
м	у́	а
---	----	---

а́	п	а	у́	п	а	о́	п	о́
•	•	•	•	•	•	•	•	•

п	а́	о	п	у́	а	п	о́	у
•	•	•	•	•	•	•	•	•

п	а	у́	п	а	а́
•	•	•	•	•	•

ла	ло	лу
• •	• •	• •

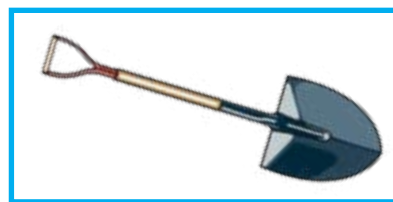
ал	ол	ул
• •	• •	• •

л	о	а
---	---	---

л а м п а

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

л о п а т а

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

л а в а

•	•	•	•
---	---	---	---

л у п а

•	•	•	•
---	---	---	---

л а п а

•	•	•	•
---	---	---	---

л о т о

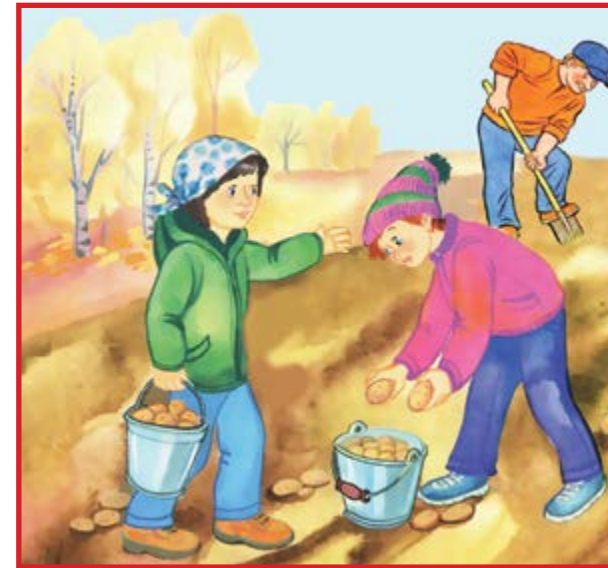
•	•	•	•
---	---	---	---

ала	лал	тал	вал	лам	лап
оло	лол	тол	вол	лом	лоп
улу	лул	тул	вул	лум	луп

ло-лу

ла-ло

лу-ла

— Вó-во, там та́-то.
У та́-та ло-па́-та.

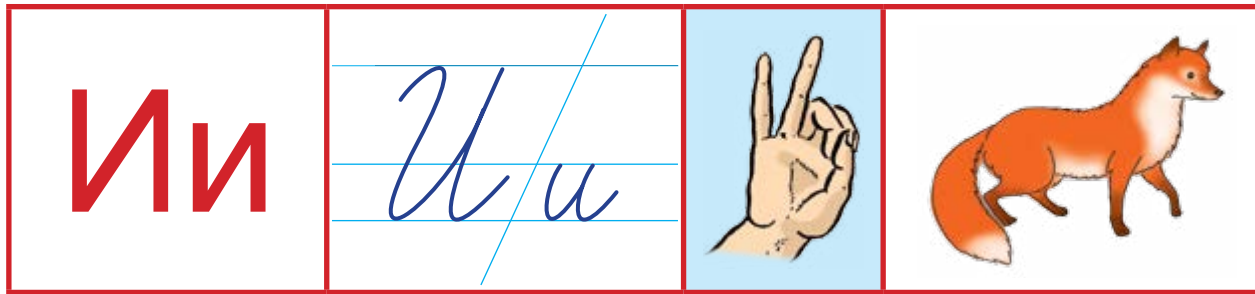
— То́-мо, там та́-то,
ма́-ма та А́л-ла.
— Вó-во, там ло-то́.

Там ла́-ва. Там ма́-ма
та ма-ла́ А́л-ла.

— А́л-ло, там та́-то.
У та́-та ла́м-па.
— Вó-во, у та́-та лу́-па.

аи	ти	ви	ми	пи	ли
ои	••	••	••	••	••
уи	ил	ип	им	ив	ит
ии	••	••	••	••	••

л и • а́

Ти!

ами
оми
уми

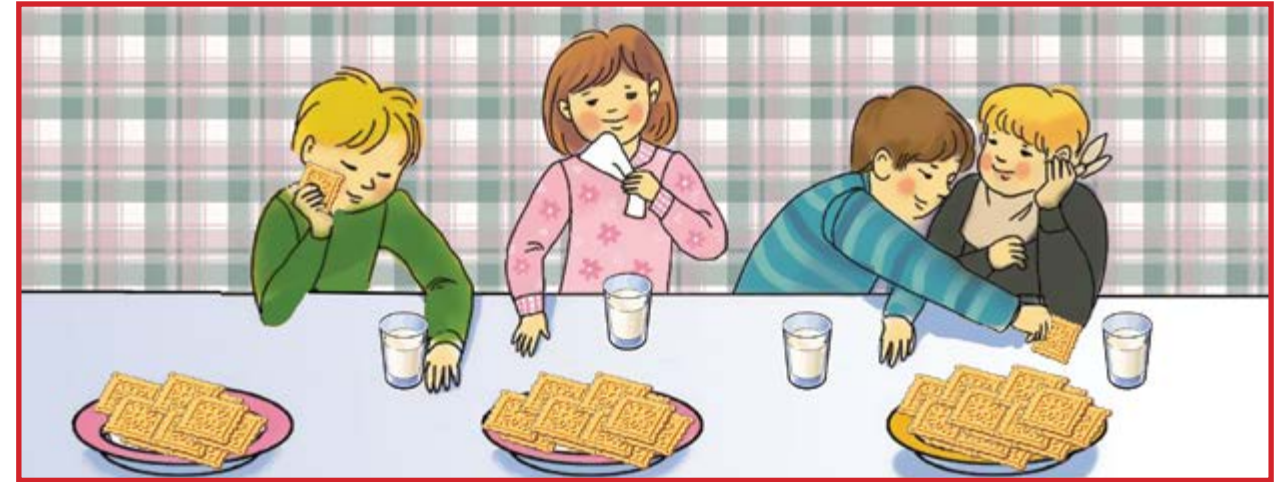
Ви!

ати
оти
ути

Ми!

ави | апи | али
ови | опи | оли
уви | упи | ули

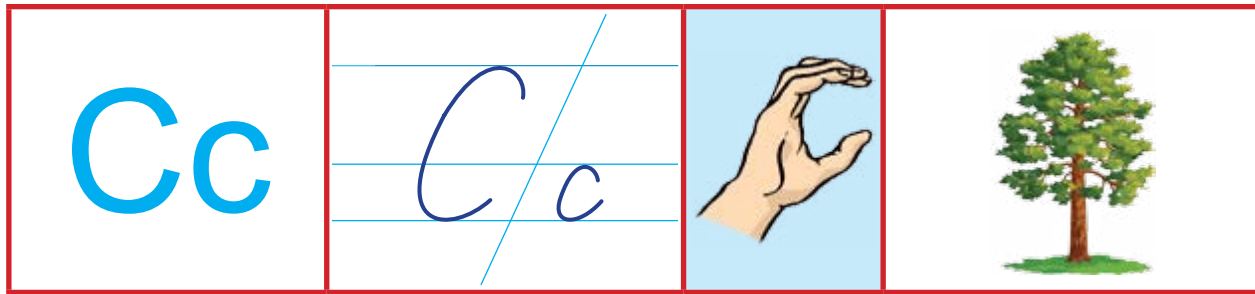
- Тó-мо, ти ві-пи-ла мо-ло-□ó?
- Па́-во, ти ві-пив мо-ло-□ó?
- А́л-ло, ти ві-пи-ла мо-ло-□ó?
- Во́-во, ти віпив мо-ло-□ó?
- Ми ві-пи-ли мо-ло-□ó.

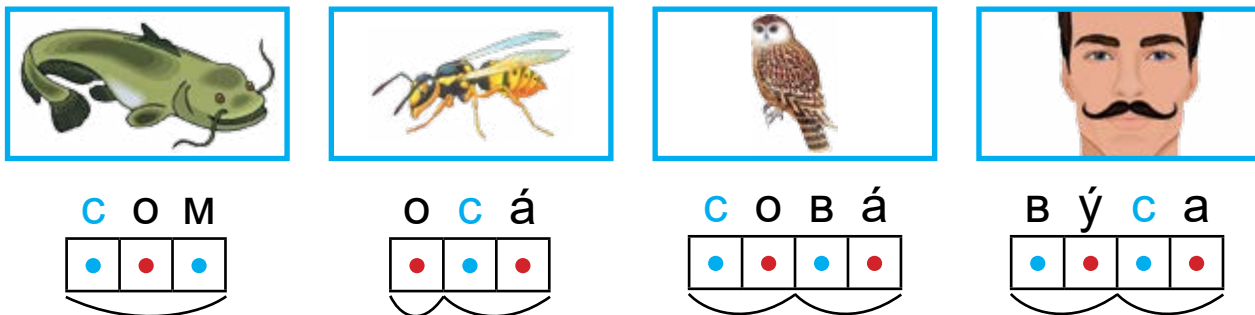
м о л о • о́

- Тó-мо, ти по-мі-ла ?
- Во́-во, ти по-мів ?
- Ми по-мі-ли .

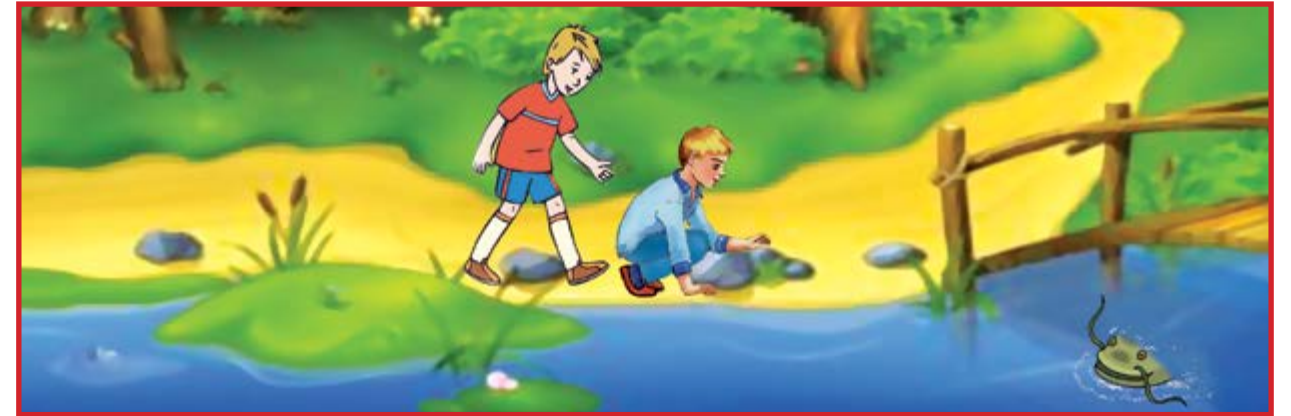
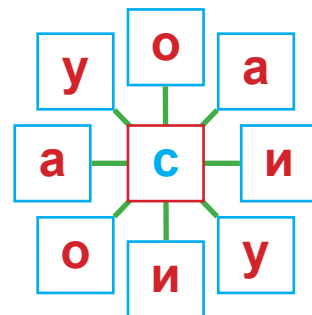
си	са	со	су	ис	ас	ос	ус	с	о	с	а
• •	• •	• •	• •	• •	• •	• •	• •				

— Вó-во, тут лі-па. Там со-ва́.

— Тó-мо, тут осá, а там óси.

осо	сос	усо	сап	тос	мас
усу	сус	оса	сот	лус	пус
иси	сис	оси	сив	лис	пис

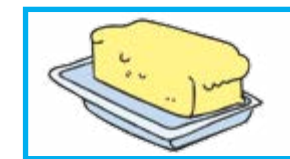

— Сла́-во, у став-□у́ сом!

— Во́-во, у со́-ма ву́-са.

с у п

ма́ с ло

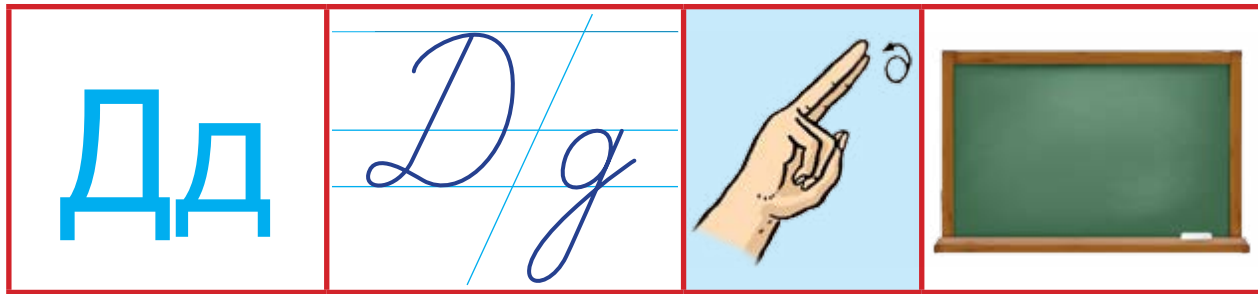
с и р

У ма́-ми суп. У та́-та суп. У Пи-лі-па суп.

У То́-ми суп.

— Ма́-мо, тут ма́с-ло, а там сир.

ад	од	уд	ид
• •	• •	• •	• •

да	до	ду	ди
• •	• •	• •	• •

д	о	•	•	а
---	---	---	---	---

с	а	д
•	•	•

в	о	д	а
•	•	•	•

п	о	с	у	д
•	•	•	•	•

Сла́-ва по-да́в по́-суд.
Ма́-ма са-ма́ по-ми́-ла по́-суд.

Тут сад. У са-ду́ сли́-ви.
У Пи-ли́-па сли́-ви.
У Ла́-ди сли́-ви.

с	л	и	в	и
---	---	---	---	---

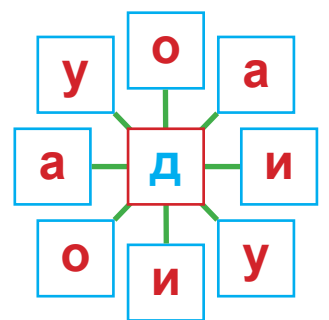

— Ла́-до, тут сос-□а́. Там дуп-ло́.
— Во́-во, там со-ва́.

с	о	с	•	а
---	---	---	---	---

ада	дад	мад	дам	дав	вад
адо	доа	мод	дом	див	вид
одо	дод	муд	дум	дил	лид
уду	дуд	тод	дот	дул	луд
оди	дид	вуд	дув	доп	под

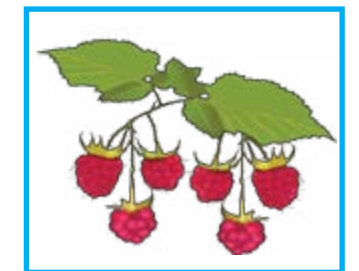
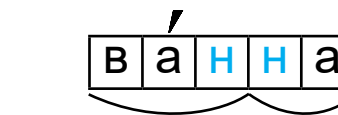
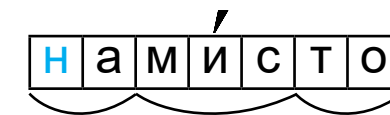
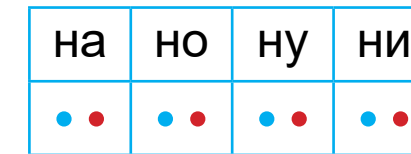
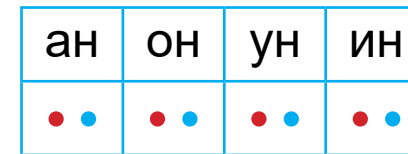
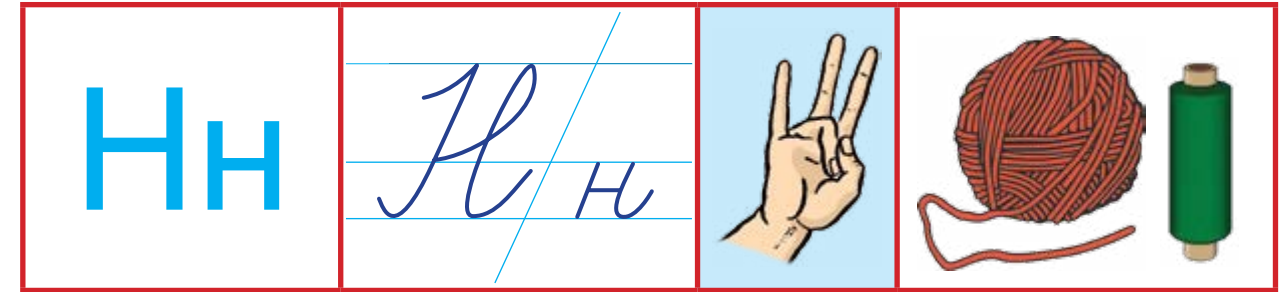

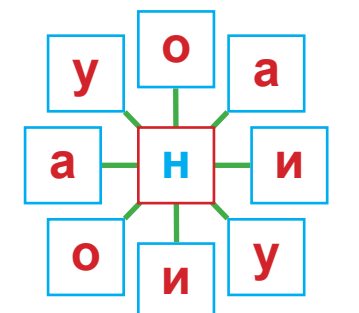
Тут во-да́. Там сом.

- Ма́-мо, та́-то вдо́-ма?
- Та́-то вдо́-ма.
- Ма́-мо, а Ла́-да вдо́-ма?
- Ла́-да вдо́-ма.

- Тут Да́-на та На́-та.
- На́-то, тут сад. На́-то, тут ма-лі-на. На́-то, на ма-лі-ну.
- Да́-на да-ла ма-лі-ну.

У са-дú но-ва́ ла́-ва. Там ма́-ма, На́-та та Са́-ва.
 У На́-ти ма-лі́-на. У Са́-ви ма-лі́-на.
 У ма́-ми слі́-ви.
 — На́-то, на слі́-ви. — Ма́-ма да-ла́ слі́-ви. —
 Са́-во, на слі́-ви. — Ма́-ма да-ла́ слі́-ви.
 — Ма́-мо, на ма-лі́-ну. — Са́-ва дав ма-лі́-ну.

— На́-то, там ла́-ва. Там но-ва́ ло-па́-та.
 На́-та да-ла́ Пи-лі́-пу ло-па́-ту.
 У Пи-лі́-па ло-па́-та впа́-ла.
 Пи-лі́п:
 — На́-то, ло-па́-та впа́-ла.

Тут Да́-на та Пи-лі́п.
 — Да́-но, на но́-ти.
 Пи-лі́п дав но́-ти.

— Ма́-мо! Ма́-мо! Но́н-на ма-ла́. Во-на́ впа́-ла.

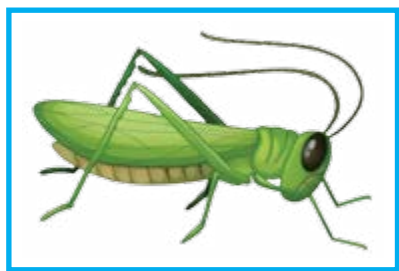
ана	нан	ном	мон	нов	вон
оно	нон	нам	ман	нид	дин
уну	нун	нум	мун	нап	пан
ано	она	нит	тин	нал	лан
ини	они	нот	тон	нус	сун
уни	ону	нат	тан	ноп	пон

Кк	К к		
----	-----	--	--

ак	ок	ук	ик
• •	• •	• •	• •

ка	ко	ку	ки
• •	• •	• •	• •

к	у	•	к	а
---	---	---	---	---

к	о	н	и	к
•	•	•	•	•

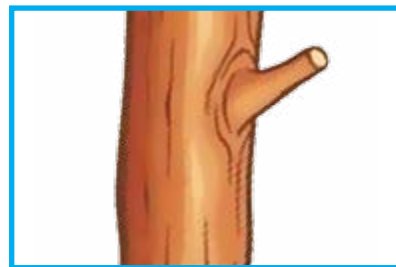
к	а	к	т	у	с
•	•	•	•	•	•

м	а	к
•	•	•

в	о	в	к
•	•	•	•

с	у	к
•	•	•

м	о	л	о	к	о
•	•	•	•	•	•

ака
као
аок

око
коа
оак

уку
куа
уак

ики
киу
уик

Тук-тук-тук.

Кап-кап-кап.

Ток-ток-ток.

Ку-ку, ку-ку.

Ква-ква-ква.

Ко-ко-ко.

У На́-ти ко-са́.

У та́-та ко-са́.

У Ми-ко́л-ки ко́-тик.

У ма́-ми ма́-ки.

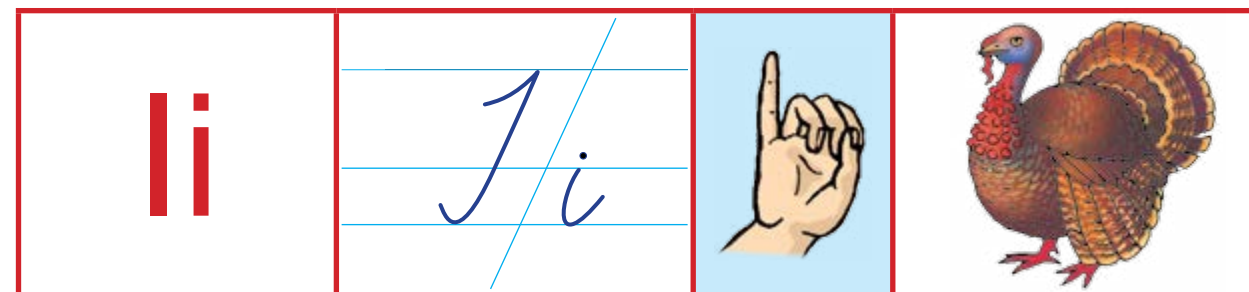

— Ма́-мо, ку-пі ав-то́! Ма́-мо, ку-пі ко-та́!
 Ма́-ма ку-пі-ла ав-то́. Ма́-ма:
 — Ко-та́ кú-пи-мо по́-т м.

Ми-ко́л-ка та Да́-на

Ми-ко́л-ка та Да́-на по-ли-ва́-ли ка-пу́с-ту.
 У Ми-ко́л-ки по-ли-ва́л-ка в -лі-ка.
 У Да́-ни по-ли-ва́л-ка ма-ла́.
 Ка-пу́с-та ста́-ла в -лі-ка.

іМ	іТ	іВ	іП	іН	Мі	Ті	Ві	Пі	Ні
••	••	••	••	••	••	••	••	••	••

і Н Д І К

С і К

Л і Т а К

К і Т

На ла́-ві Іва́н-ко та Ні́-на. Тут То́-па.
 Там ін-ді́к. Ін-ді́к до То́-пи, а То́-па вті́к.

Тут ла-ви і стіл. На сто-лі по-суд. Ні-на сі-ла на ла-ву. І-ва-сик сів на ла-ву. Ма-ма по-да-ла суп.

Ма-ма:

— На, І-ва-си-ку, суп. На, Ні-но, суп. Ді-ти, на сто-лі суп, ка-а, ма-с-ло, у-л-ка та сік.

каа

діти

улка

міт	тім	імі	ілі
піл	ліп	іті	ісі
сід	діс	іві	іді
нік	кін	іпі	іні

М Т В
К і П
Д С Л

На ла-ві дід І-ван і ма-ла Ні-на. У ді-да ву-са. У І-ван-ка во-да.

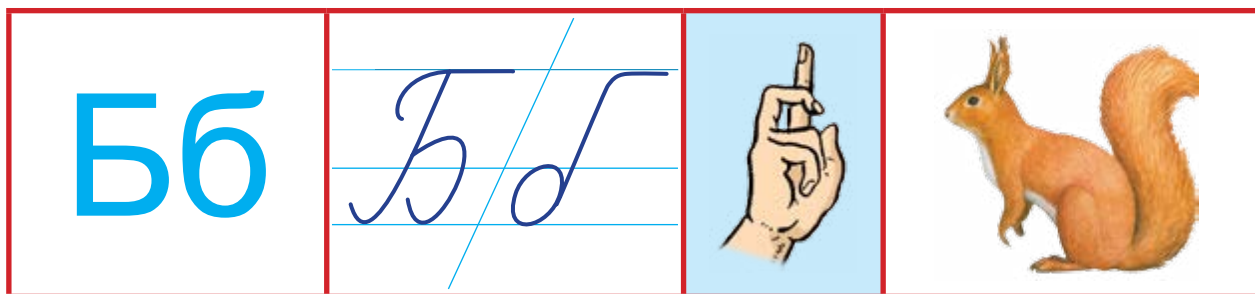
— Ді-ду, на во-ду. — І-ван-ко дав ді-ду во-ді. Дід ві-пив во-ді.

— Ні-но, на во-ду. — І-ван-ко дав Ні-ні во-ді. Ні-на ві-пи-ла во-ді.

На ла-ві дід І-ван. У ді-да І-ва-на — Тім. Тут Ні-на та І-ван-ко.

Тім дав ла-пу І-ван-ко-ві.

аб	об	уб	иб	іб
••	••	••	••	••

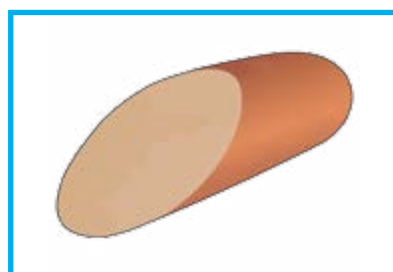
ба	бо	бу	би	бі
••	••	••	••	••

б	і	л	к	а
---	---	---	---	---

б у л к а

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

к о в б а с а

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

д у б

•	•	•
---	---	---

б а т ó н

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

с о б á к а

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

к у б и к

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

аба обо убу иби ібі бап боп буп біп

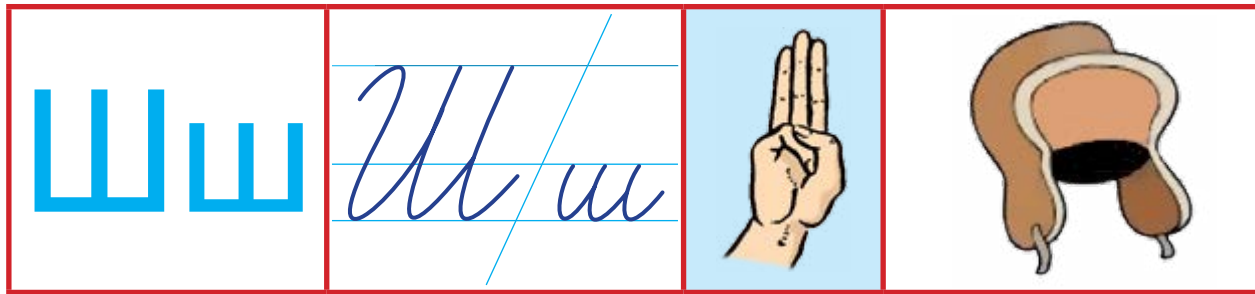
баб боб буб биб біб паб поб пуб піб

О-ну́-ки

На ла́-ві дві ба-бу́-сі.
 У ба-бу́-сі Ні́-ни ко́-тик.
 У ба-бу́-сі То́-ми клуб-кі́ ни-то́к.
 У ба-бу́-сі Ні́-ни о-ну́-ка На́-та. У На́-ти но-ві́
 кú-би-ки.

У ба-бу́-сі То́-ми о-ну́к І-ва́н. У І-ва́-на но-ва́
 ло-па́-та.

ша шо шу ши ші

аш ош уш иш іш

ша́пка

й шака

шуба

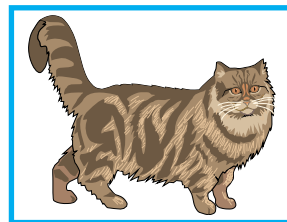
мішок

кóик

дóшка

кíка

бáшта

шпак

міа

шіло

лоá

шіна

Біл-ка на су-ку.
У біл-ки шійш-ка.

Миш-кó і ло-шá
на пó-лі.

У ба-бу-сі на сто-лі
нит-кі і ві-шив-ка.

У ді-да мі-шóк.
У міш-ку пшо-но́.

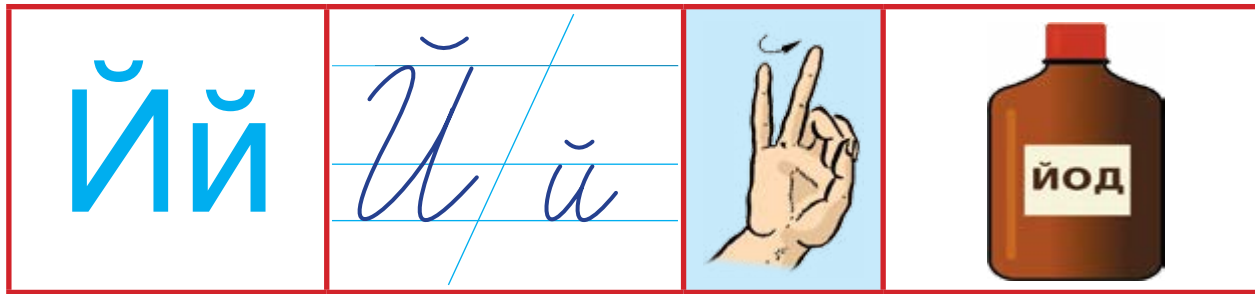

Ді-ти з кó-ши-ка-ми
піш-лі до лі-су.

Шпак си-дів на лі-пі
і спі-ва́в.

аша	шаш	ашу	шов	каш	даш
ошо	шош	уша	шак	саш	душ
ушу	шуш	ішо	шус	буш	дош

йа	йо	йу	йі
••	••	••	••

ай	ой	уй	ій
••	••	••	••

Й	О	Д
---	---	---

— Ай-ай-ай!

— Ой! Ой! Ой!

Ма́-ма:

— На-дій-ко, дай йод і ва́-ту. Мат-ві́й-ка у-ку-сі́в ак.

айм	уйс	кай	вуй	дай	пій	шай	луй
ойв	ійс	сой	пій	ной	буй	вій	сій

На ла́-ві Йо́-сип і Мат-ві́й-ко. У Йо́-си-па со-ба́-ка Тім. Тім — в -лі-кий со-ба́-ка.

— Ті́-ме, дай ла́-пу Мат-ві́й-ко-ві. — Тім дав ла́-пу.

Мат-ві́й-ко:

— Ті́-ме, на кі́ст-ку.

Мат-ві́й-ко дав Ті́-мо-ві кі́ст-ку.

— Мат-ві́й-ку, Тім — в -лі-кий со-ба́-ка. Дай йо-му́ су́-пу і ков-ба-сі́.

Мат-ві́й-ко дав Ті́-мо-ві су́-пу і ков-ба-сі́.

— На-дій-ко, дай ко́-ти-ку Пуш-ку́ мо-ло-ка́.

На-дій-ка на-ли-ла́ ко́-ти-ку Пуш-ку́ мо-ло-ка́.

— Тут мій бу-ді-нок, а там твій бу-ді-нок.
 — Мій бу-ді-нок в -ли-кий, а твій — ма-лій.

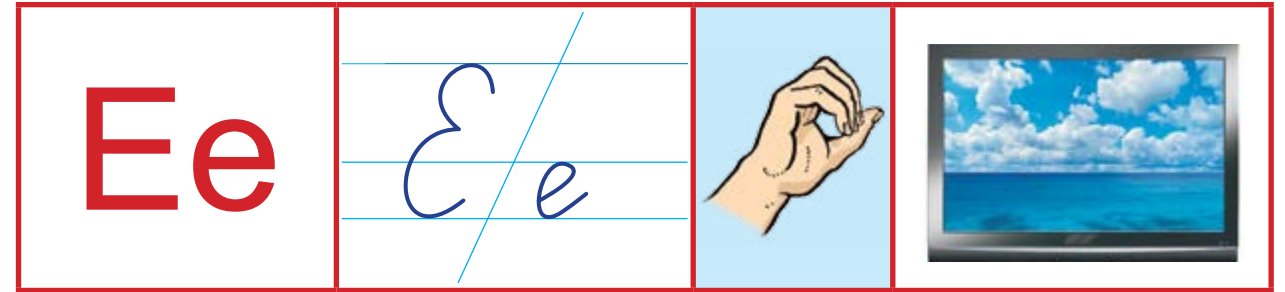

— На-дій-ко, твій со-ба́-ка ма-лій, а мій со-ба́-ка в -лі-кий.

— Так, Мат-ві́й-ку, твій со-ба́-ка в -лі-кий, а мій — ма-лій.

То мій , а то твій .

То мій , а то твій .

ем	ет	ев	еп
• •	• •	• •	• •

ме	те	ве	пе
• •	• •	• •	• •

е к а н

ел	ес	ед	ен
• •	• •	• •	• •

ле	се	де	не
• •	• •	• •	• •

н е с е́

•	•	•	•
---	---	---	---

п а с е́

•	•	•	•
---	---	---	---

м е т е́

•	•	•	•
---	---	---	---

в е д е́

•	•	•	•
---	---	---	---

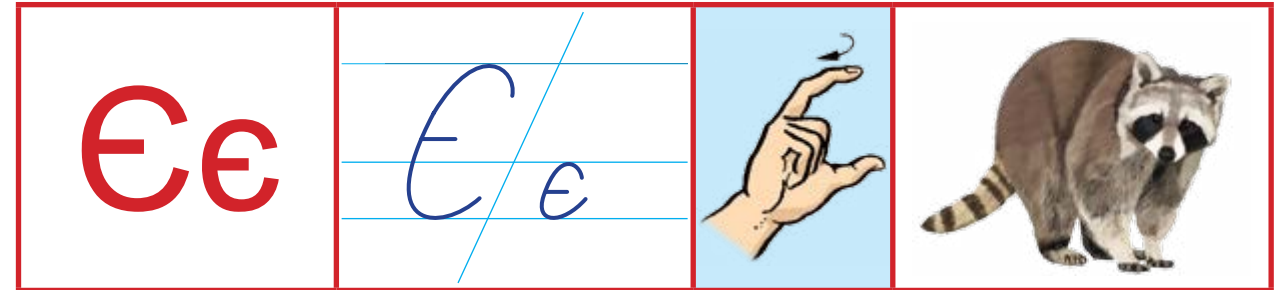

Те-л • ма-л[́]е. Ко-•о-ва ве-л[́]и-ка.
 Ко-•о-ва: му-у-у. Те-л •: му!
 Ми па-се-мо ко-•о-ву та те-л •.
 Там се-л[́]о. Там ма-ма. А та-то тут. У та-та ве-
 ло-си-п[́]ед.

Ле-л[́]е-ки

Тут ле-л[́]е-ки — ве-л[́]и-кі та ма-л[́]і.
 Ве-л[́]и-кі ле-л[́]е-ки по-ле-т[́]и-ли на л[́]у-ки. Там во-н[́]и
 ло-в[́]и-ли к[́]о-ни-к[́]ів.
 Ве-л[́]и-кі ле-л[́]е-ки но-с[́]и-ли к[́]о-ни-к[́]ів ма-л[́]ім
 ле-л[́]е-кам.

ЄМ	ЄЛ	ЄТ	ЄВ	ЄП	ЄН	ЄС	ЄД	Є Н О Т
••	••	••	••	••	••	••	••	
МЄ	ЛЄ	ТЄ	ВЄ	ПЄ	НЄ	СЄ	ДЄ	
••	••	••	••	••	••	••	••	

Є-ва по-ли-ва-є кві-ти.

Ма-ма м[́]и-є по-суд.

Є-ва вста-є.

Є-ва сні-да-є.

Є-ва і-де
на у-р[́]ок.

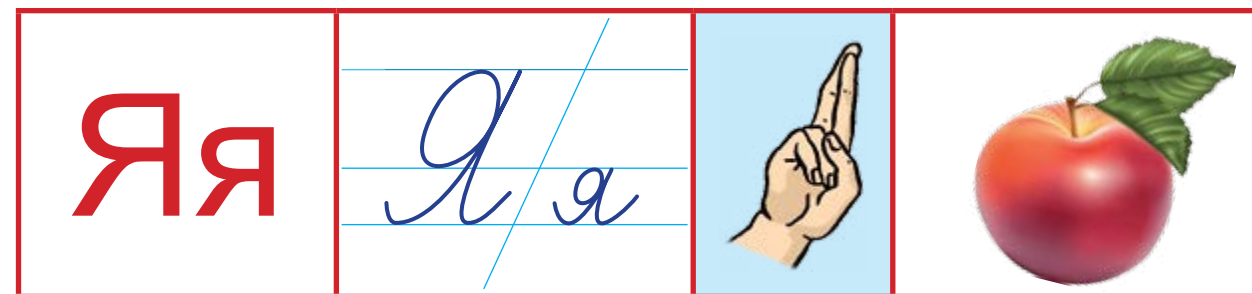

— Ё-во! Там ста-во́к. Там є-но́т.
 — Пи-лі-пе, є-но́т мі-є ла́-пи у во-ді!

— Ми-ко́л-ку, тут у став-ку́ пла́-ва-є Ё-ва.
 — Ні-но, а там пла́-ва-є Ан-то́н.

У ма́-ми є Ок-са́-на та На́-та.
 На́-та ма-ла́. Ок-са́-на ве-лі-ка.
 Ок-са́-на ка-та́-є На́-ту.
 Ок-са́-на спі-ва́-є На́-ті:
 — Ко́-тик, ко́-ти-ку-ко-то́к,
 ти на ла́-ву — скок!
 Став ти На́-ту ко-ли-са́-ти:
 «Спа́-ти, На́-то, спа́-ти, спа́-ти!»

ям	яв	ял	ян
• •	• •	• •	• •

ся	вя	ля	ня
• •	• •	• •	• •

я́ б л у к о

я л і н к а
 • • • • •

п л я ш к а
 • • • • •

с у к н я
 • • • • •

в і ш н я
 • • • • •

с к л я н к а
 • • • • •

я с е н
 • • • •

я м а
 • • •

к о н в а л і я
 • • • • •

д я т е л
 • • • • •

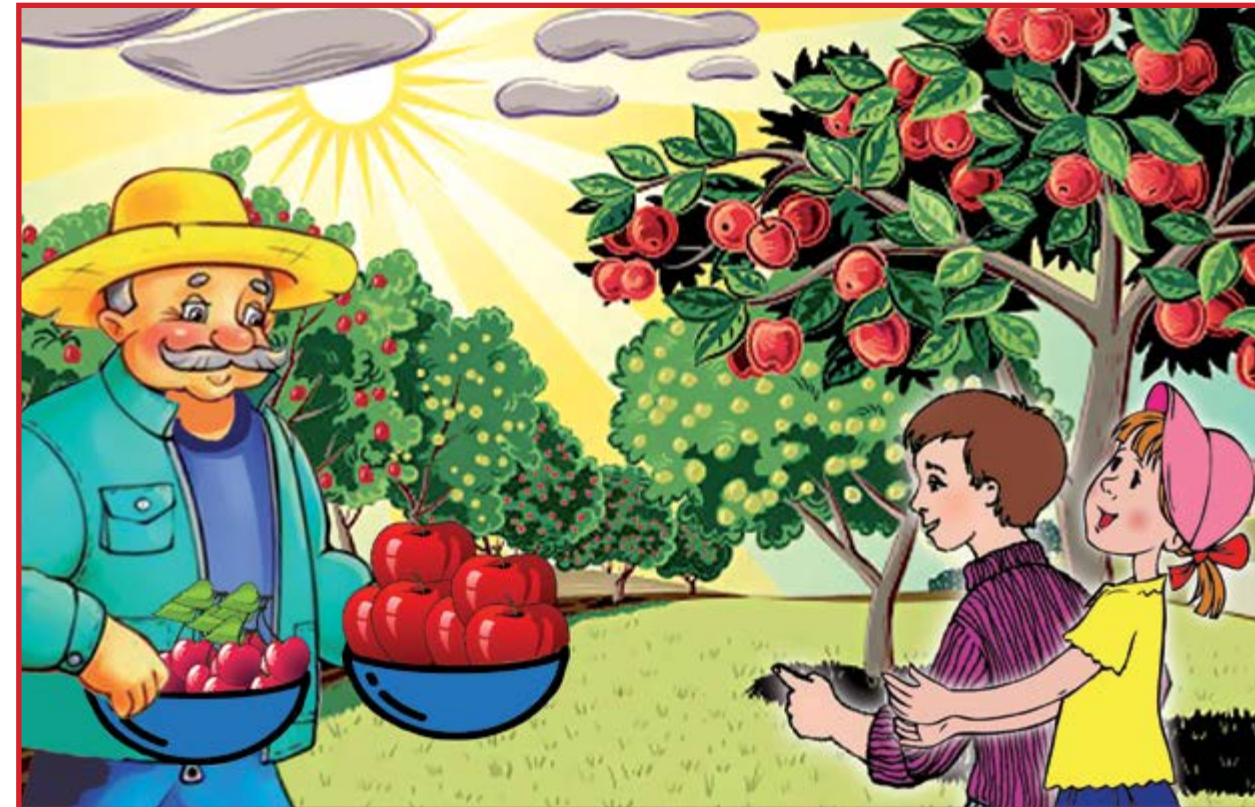

На-вес-ні в лі-сі

На-вес-ні Я-ків і Я-на піш-лі до лі-су. Бу-ло тэп-ло.

— Я-ко-ве, під я-лі-ною квіт-не кон-ва-лі-я!

— Я-но, на сос-ні дя-тел. Він дов-бе сос-ну: ту-тук-тук. А під де-ре-вом ба-га-то ші-шок.

Сад ді-да Я-ко-ва

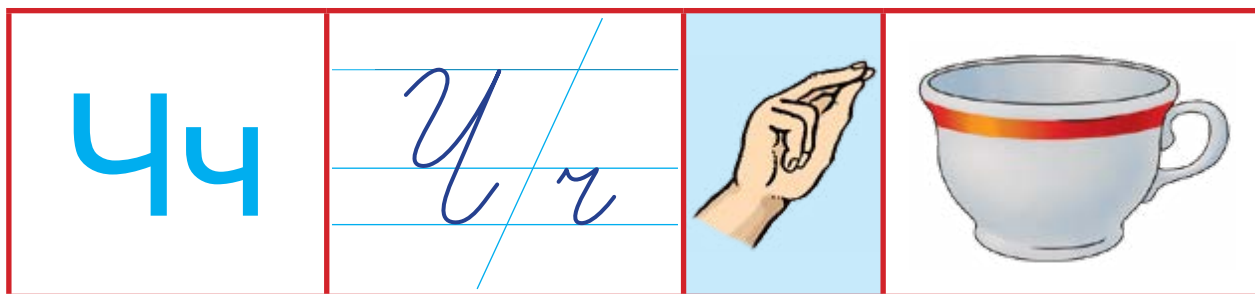
У сад-ку ді-да Я-ко-ва спі-лі яб-лу-ка і виш-ні. До ді-да Я-ко-ва при-йшли о-ну-ки Я-ся та Я-кім.

— То-бі, Я-се, яб-лу-ка, — мо-вив дід. Він дав Я-сі яб-лу-ка.

— Ой! Я-кі ве-лі-кі яб-лу-ка! Дя-ку-ю, ді-ду! — мо-ви-ла Я-ся.

— А то-бі, Я-кі-ме, виш-ні. — Дід дав виш-ні о-ну-ко-ві.

— Ой! Я-кі спі-лі виш-ні, — мо-вив Я-кім. — Дя-ку-ю, ді-ду!

ча	чо	чу	чи	чі	че
••	••	••	••	••	••

ч	а	ш	к	а
---	---	---	---	---

ач	оч	уч	ич	іч	еч
••	••	••	••	••	••

ачк	учк	ічк
очк	ичк	ечк

а́ й к а

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

а́ й н и к

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

а́ п л я

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

о́ в е н

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

о́ б о т и

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

п е́ и в о

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

о л о в і́ к

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

а с н і́ к

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

и с л о́

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

Слима́к і ка́чка

Біля тіну кúпа солóми. Уночі на солóмі спав слима́к.

Вста́ло со́нечко.

Слима́к почу́в: «Чап-чап, чап-чап». То прийшла́ ка́чка. Вона́ шука́ла біля солóми сніда́нок. Тут ка́чка побáчила слимака́. А слима́к — швидко́ під солóму.

Ка́чка шука́ла слимака́, шука́ла — нема́є слимака́. Вона́ пішла́ да́лі шука́ти сніда́нок.

Солóма

Слима́к на солóмі

Увечері прийшла бабуся Оксана. Оленка і бабуся Оксана сіли за стіл. На столі стояли чашки, чайник, печиво і тістечка. Оленка налила бабусі чай, частувала тістечками та печивом.

— Дяку , Оленко, — ска ала бабуся Оксана.

Мама купила нові чобітки для Наталки.

— Наталко, я купила для тебе нові чобітки, — мовила мама.

— Ой, які чудові чобітки! Дяку , мамо.

На ставку

У ставку плаває качка. Біля качки — маленькі каченята.

У ставку пливє човен. На човні — Сашко та Іванко. У них вудки.

Біля ставка — Надійка. Вона кличе дітей:

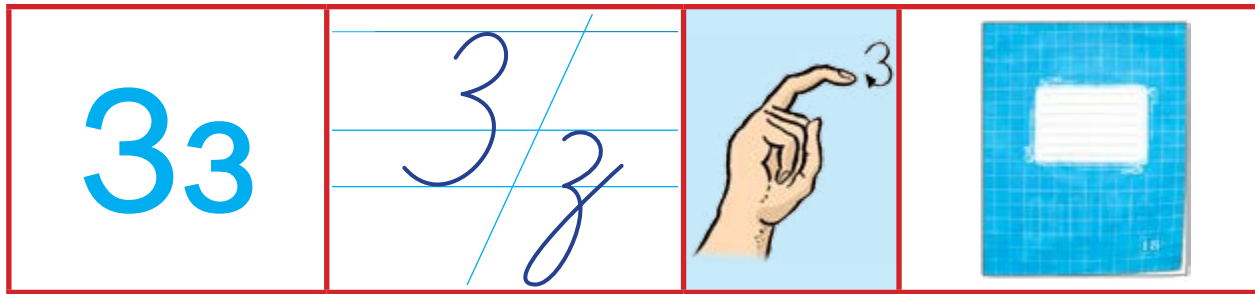
— Сашку, Іванку! Додому — обідати!

— Дякуємо, Надійко! — Сашко та Іванко попливли в човні до Надійки.

На болоті

Тут болото. На болоті осока. Літають великі бабки. Там чапля. Вона ловит бабок.

за	зо	зу	зи	зі	зе	зя
••	••	••	••	••	••	••

з	о	ш	и	т
---	---	---	---	---

аз	оз	уз	из	із	ез	яз
••	••	••	••	••	••	••

зва	зву	зві
зво	зви	зве

о у л я

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

в а о н

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

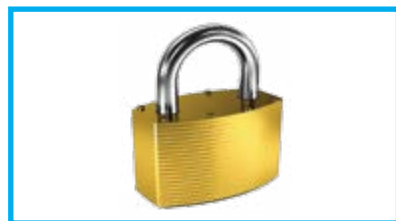
а й ч и к

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

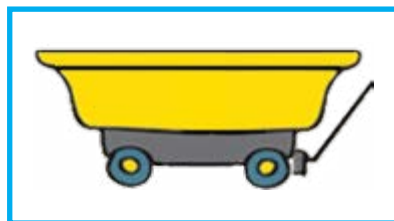
к о а

•	•	•	•
---	---	---	---

а м о к

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

в і о к

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

аза	ізі	зам	зіп	зуд	заб	заз	зіз
озо	езе	зот	зел	зон	зуш	зоз	зез
узу	яза	зув	зяс	зук	зеч	зуз	зяз

На лузі

Злата і Зіна були на лузі. Там багато кул баб.
Злата склала букет із квітів. Зіна сплела вінок.
Дівчата бачили метеликів і коників.

За лу ом болото. Над болотом літають бабки.

У саду

Зоя була в саду. Там співав соловейко. Зоя слухала його чудовий спів.

За садом літала зозуля. Зоя почула: «Ку-ку». Кування зозулі лунало то тут, то там.

Коза та собака

Дід Зіновій поставив віз біля тіну. Увечері до тіну прийшла коза. Вона заснула біля вóзу.

Зійшло сонечко. Собака виліз із будки й побачив козу.

Собака напав на козу. Коза встала й замекала: «Ме-ме». Вона кинулася на собаку. Собака злякався і заліз у будку.

Біля нашого дому квітне бузок.

Мама поставила у вазу запашний бузок.

Кішка й миші

Увечері дід Панас приніс мішок пшонá. Дід поставив мішок біля пічки.

Уночі вилізли миші. Вони знайшли мішок із пшонóm. Миші метушілися навколо мішка.

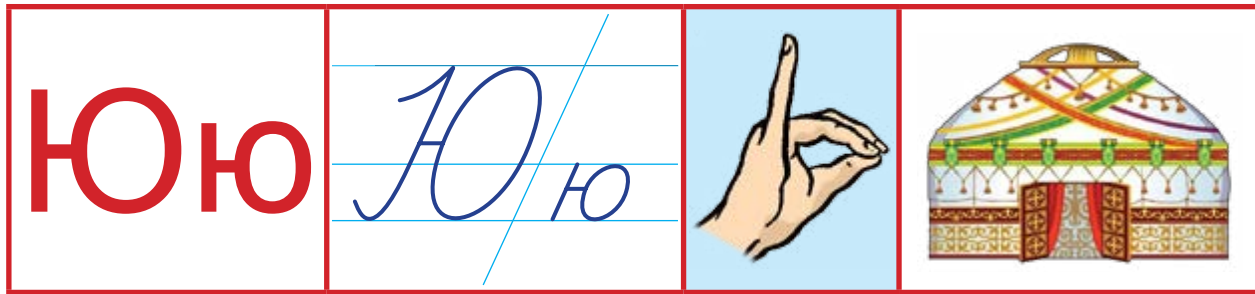
Із кімнати вийшла кішка. Миші злякалися і втекли.

Мама купила Лізі зошит, а малому Степанку — візók.

Ліза пише в новому зошиті букви.

Степанко катає на візку ведмедика.

ЮТ	ЮВ	ЮЛ	ЮН	ЮМ	СЮ	ЗЮ	ДЮ	БЮ	ПЮ
• •	• •	• •	• •	• •	• •	• •	• •	• •	• •

Ю • т а

Юшка

Люстёрко

Ключ

Люся малює зимовий ліс і зайчика.

Юлій склеює частини літакá.

Я люблю

- читати
- писати
- вчитися

Ти любиш

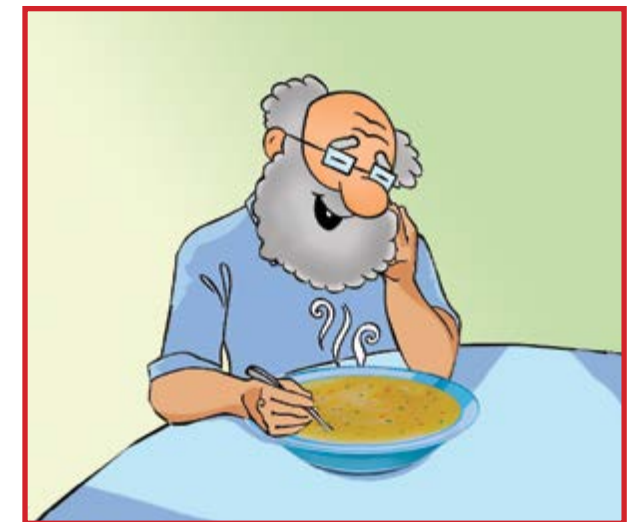
- гратися
- склеювати
- малювати

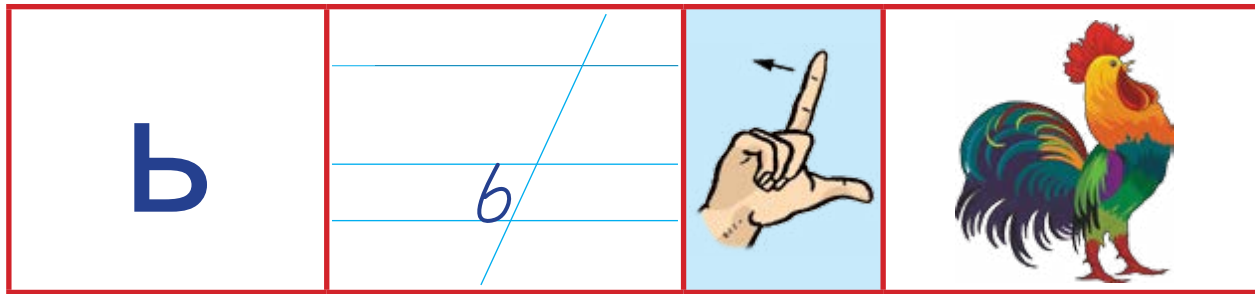
Люся любить квіти. Люся взяла вазон, насипала землю і посадила кáктус. Пóтим вона полила землю водою. Люся поставила вазон із кáктусом на підвікóння. Там кáктусу бóде світло і тéпло.

Я купую молоко і бóлку в ма[]азині.

Дід Юхíм полюбляе юшку з окунів.

ась — азь онь — оль удь — уть
 аль — ань одь — оть уль — усь

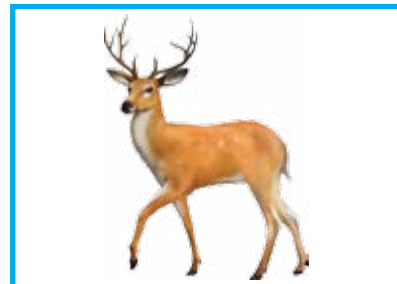
п і в е н ь

Кінь

Лялька

Олень

Кульбаба

Окунь

Мальва

Я → читаю
 Я → малюю
 Я → пишу

Він, вона → читає
 Він, вона → малює
 Він, вона → пише

Воні → читають
 Воні → пишуть
 Воні → малюють

На ставку

Олесь і Альбіна пішли на ставок. Там у воді діти. Вони купаються і сміються.

Дідусь і Василько з човна ловлять окунів.

На піску граються маленькі діти. Вони роблять з піску булки та калачі.

На небі світить сонечко. Тепло і весело дітям на ставку.

Василь і Тома сидять на дивані. Вони читають.

У стайні кінь. Івась і Олесь дають коню сіно.

Коли сонечко сходить, наш Івась починається.
Він застеляє свою постіль.

Потім Івась чистить зуби та вмивається.

У кімнаті Івась одягається. Потім він снідає.

Після сніданку Івась іде навчатися у школу.

Івась та Олесь сидять за партою. Вони пишуть букви в зошитах.

Івась і Оксана — в саду біля дому. Вони малюють малюнки.

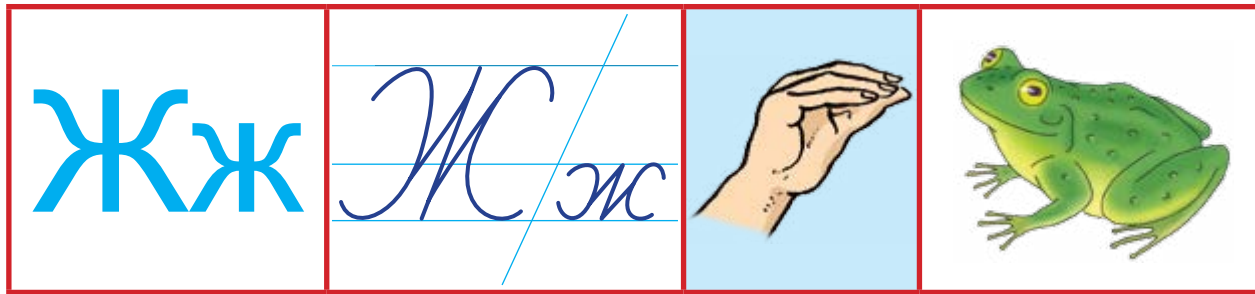
Наш садок біля дому. Олесь і Наталка люблять бувати в садку. Там навесні квітують вишні та яблуні. Співають пташки. Літають метелики. А влітку спіють соковиті яблука та солодкі вишні.

Тетянка й Оленка на лузі. Вони плетуть вінки з кульбаб.

Ната сидить на дивані.
У Нати нова лялька.
Ната любить свою ляльку.

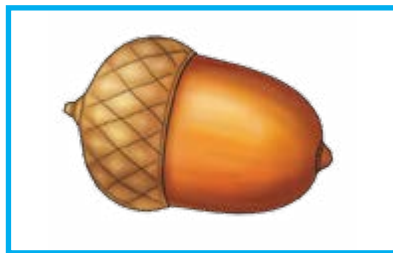

жа	жо	жу	жи	жі	же
• •	• •	• •	• •	• •	• •

Ж а б а

аж	ож	уж	іж	еж	юж
• •	• •	• •	• •	• •	• •

жва	жву	жви
жво	жве	жві

о́лудь

Ло́ка

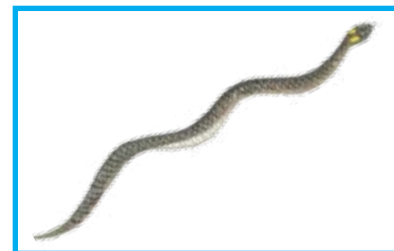
Ні

ук

Сні́нка

Бу

Сті́ок

Стéка

Ведме́а

Жа́ба

— Ой! Ой! Ма́мо! Ма́мо! Там зелéне! Воно́ ска́че! — зляка́лася ма́ла Жáнна.

— Жáнно, не ляка́йся, то жа́ба, — сказа́ла ма́ма. — Жа́би живу́ть на боло́ті або бі́ля ставка́. Вони́ пла́вають у воді́, ска́чуть, полюю́ть на кома́шок. Іще́ жа́би ква́кають. Чу́єш?

І Жáнна почу́ла зда́леку, де було́ боло́то:

— Ква-ква, ква-ква, ква-ква, ква-ква!

— Ма́мо, жа́би там. Жа́бам вéсело, тому́ вони́ співа́ють.

Зелéний жук

Іва́н побáчив на листóчку кві́тки жука́. Жук був зелéний і блиску́чий. Жук став дзижча́ти: ж-ж-ж-жу! А по́тім полеті́в шука́ти іншу кві́тку.

Ма́ма купи́ла Сніжа́ні спи́дничку.
— Ой, яка́ чудо́ва спи́дничка! Дя́кую, ма́мо, — сказа́ла Сніжа́на. —
Ма́мо, подиви́сь: у ме́не жо́вта спи́д-
ни́чка, у ля́льки жо́вта су́кня, а у
ведме́дика жо́втий бант.

Вуж

Під сли́вою по землі́ повз вуж. Сла́вко́ ду́же зляка́вся і поклі́кав та́та:

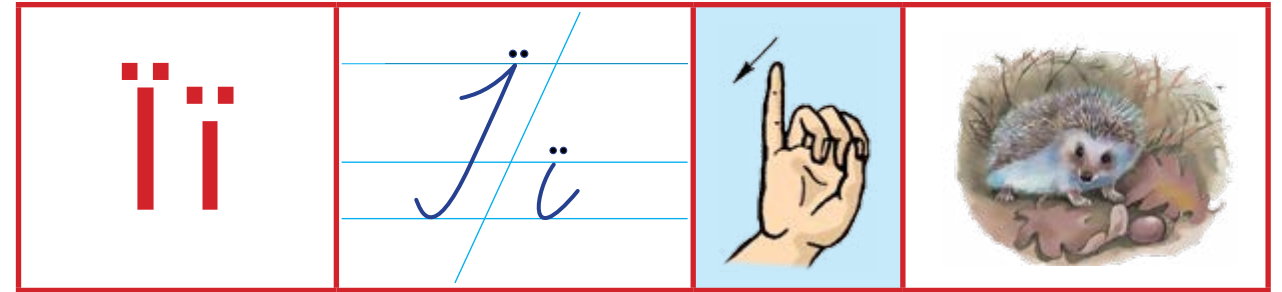
— Та́то! Та́то! Там змія́!

— Сла́вку, то не змія́. Ба́чиш жо́вті пля́ми? То вуж, — сказа́в та́то. — Вуж живе́ в по́лі або́ в лісі. Вуж заблука́в і запóвз до на́шого садка́.

А вуж тим ча́сом шви́дко попóвз подáлі від люде́й.

— Та́то, а де вуж? Він уті́к? — запитáв Сла́вко́.

— Си́нку, вуж попóвз до́дому — в ліс.

їж	їв	їд	їс	їт	їз
• •	• •	• •	• •	• •	• •

ї ж а к

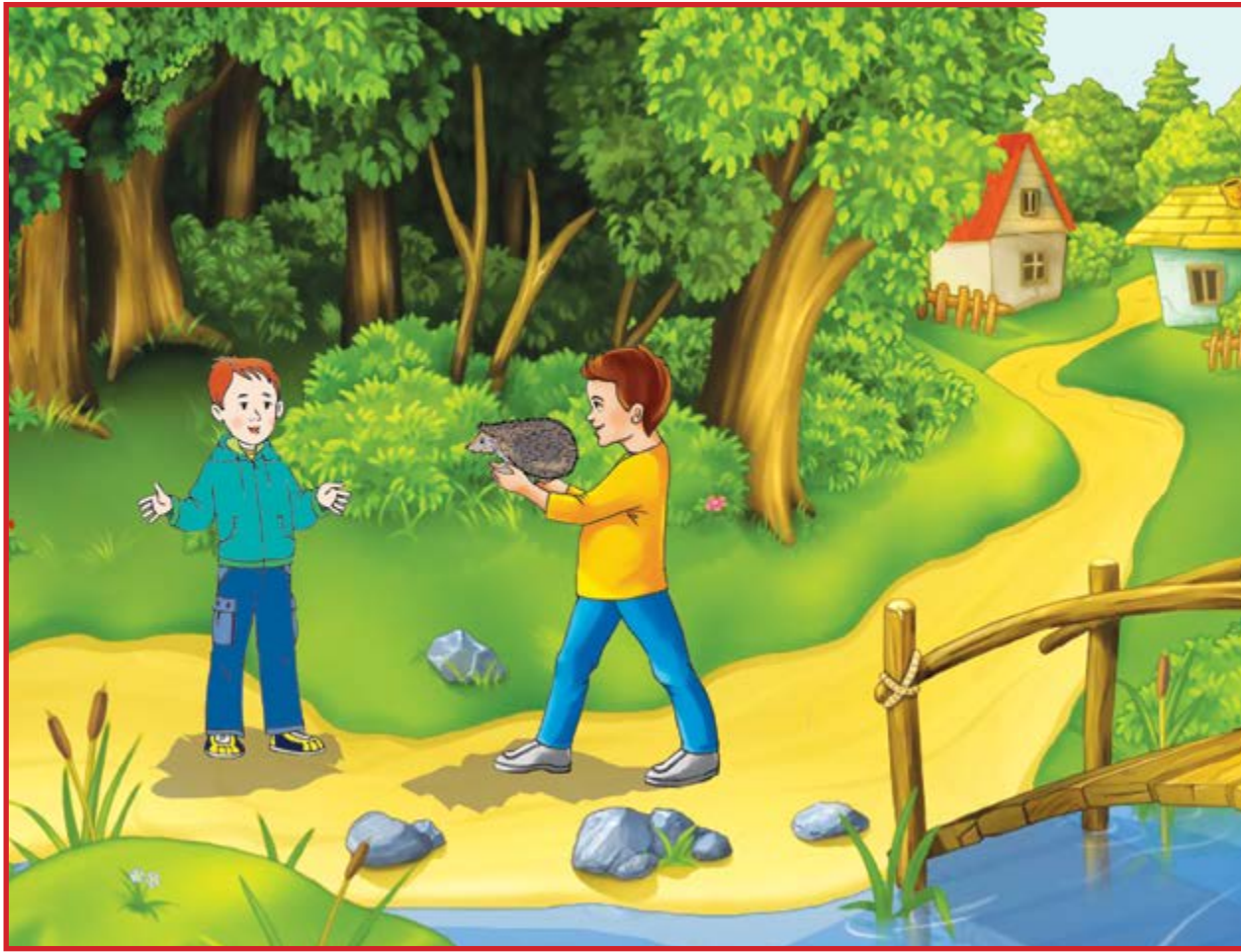
У шкільній їда́льні

У шкільній їда́льні чи́сто, за́тишно. На підвіко́н-
нях — кві́ти. На ко́жному столі́ — бі́ла скате́ти́на.

У́чні п[]ийшли́ обі́дати. Вони́ сі́ли за столи́.
На сто́лах уже́ сто́ять , чашкі́,
лежа́ть ло́жки, видéлки.

— Ї́жте, мо́ї любі́, смачно́ []о вам, — сказа́ла
Наді́я Олексі́ївна. — Вона́ []отува́ла для у́чнів обі́д.

Ді́ти по́їли й подя́кували На́дії Олексі́ївні за
смачну́ їжу.

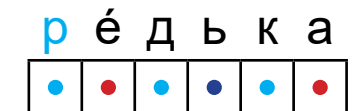
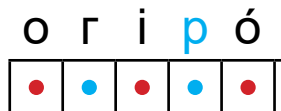
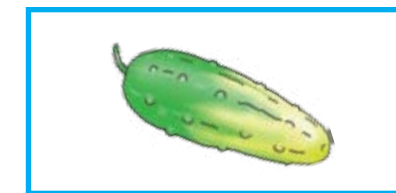
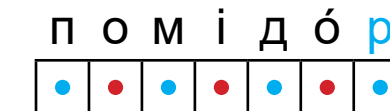
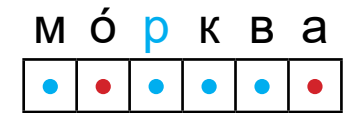
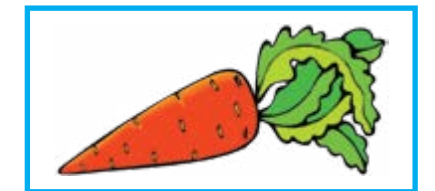
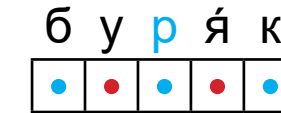
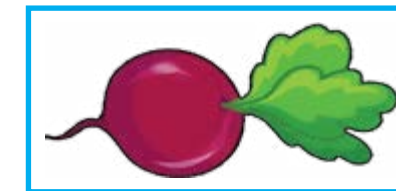
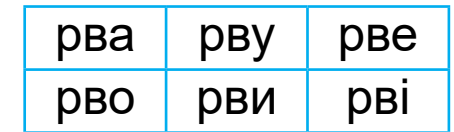
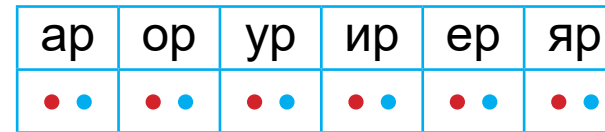
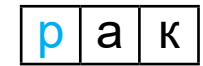
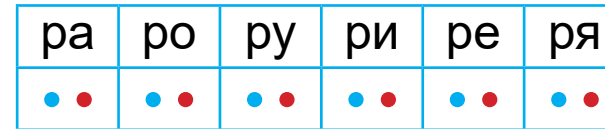
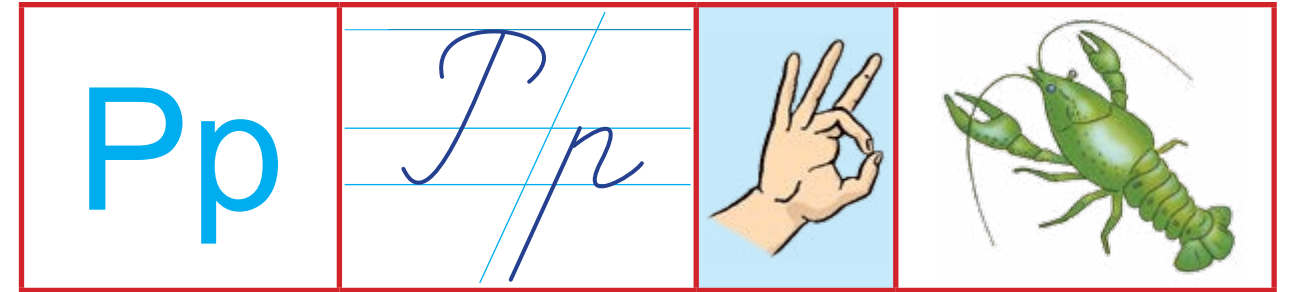

Їжачок

Восені Миколка з Іванком були в лісі. Під ялінкою вони побачили маленького їжачка. Діти п[]инесли їжачка додому. Їжачок злякався і заліз під диван.

Миколка налив у миску молока. Іванко поклав біля миски сушені яблука. Їжачок підійшов до миски і став пити молоко. Потім він поїв сушені яблука.

Навесні діти пішли в ліс і випустили їжачка.

Біля нашої []о дому ростуть буряки, морква, о []ірки і помідори. А навесні ми любимо їсти редіску з кропом.

Кріп

Дерéва

б е р é з а

в е р б á

с м е р é к а

У пáрку

У на́шому місті є вели́кий парк. Ми з друзями ча́сто там бува́ємо. У па́рку росту́ть вели́кі берéзи, клéни і смерéки.

На бéрезі óзера росту́ть вéрби. У воді́ пла́вають ди́кі качкі́ та ле́беді́.

У па́рку на клу́мбах росту́ть айстри́, троя́нди та жорж́іни. Вони́ все лі́то і óсінь ра́дують люде́й сво́єю красóю.

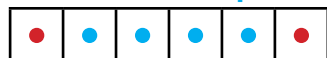
Квіти

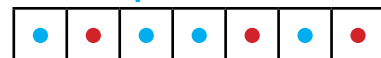
т р о я н д а

á й с т р а

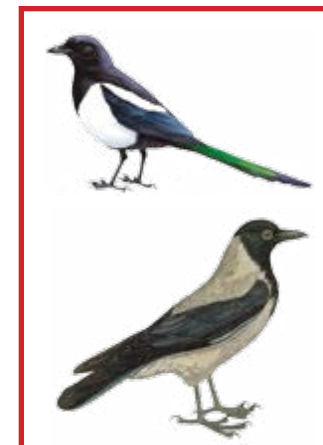

ж о р ж і н а

Соро́ка і воро́на

Соро́ка — білобо́ка, а воро́на — сі́ра.
Соро́ка кричи́ть: кер-ке-ке, кер-ке-ке,
а воро́на: кар-кар-кар!
У воро́ни є діти воро́нята,
а в соро́ки — соро́ченя́та.

Нова́ кварта́ра

Ми отримали кварта́ру в ново́му до́мі.

У нас затишна́ і простора́ кварта́ра. У ній три кімна́ти: віта́льня, спáльня і моя́ кімна́та. У кварта́ру та́то і ма́ма купі́ли нові́ ме́блі.

У мо́їй кімна́ті є лі́жко, письмо́вий сті́л, стіле́ ь і ду́же зру́чне крі́сло. Я люблю́ свою́ кімна́ту.

Тварини

* * *

Я пасу́ся на лужку́.
Дітям молоко́ даю.
Їм і сіно, і траву́
і люблю ка́зати: «Му-у-у!»

Коро́ва

* * *

Я смуга́сту шу́бку ма́ю.
По степа́х, поля́х блука́ю.
Є ко́пита й ву́шка є.
Звуть мене́ на бу́кву **З**.

Зе́бра

* * *

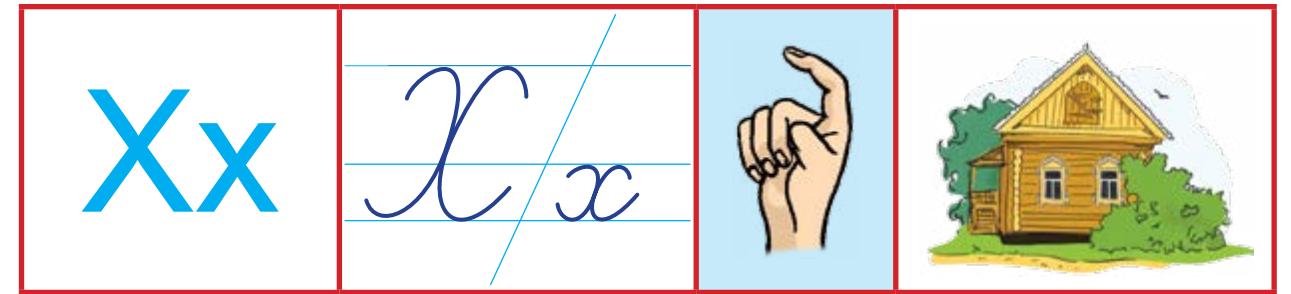
В мене́ во́вна й рі́жки є.
Вмію я ка́зати: «Бе-е-е».

Ба́ран

Андрі́йко сто́яв на
бе́резі рі́чки з ву́дкою.
Андрі́йко лови́в ри́бу, а
злови́в ра́ка.

ха	хо	ху	хі	хе	ах	ох	ух	іх	ех
••	••	••	••	••	••	••	••	••	••

х а т а

х л і б

••••

в у х о

••••

х у с т к а

•••••

х а л а́ т

•••••

х а л в а́

•••••

м о х

•••

аха охо уху іхі ехе іхи

мех	тох	вух	пох	ліх	сих	дах	ніх	кех
хем	хот	хув	хоп	хіл	хис	хад	хін	хек

Хто там?

Хтось постукав у двері.

— Хто там? — запитав хлопчик Хомá.

— Я, — сказав тáто. — Хомá пустив тáта в хáту. — Дóбрий вéчiр, Хóмо.

Хлопчик привітався з тáтом.

— Хто стúкав у двері? — запитáла мáма.

— То тáто, він прийшóв iз робóти, — сказав Хомá.

— Я тут, у хáтi, — сказав тáто. — Хомá пустив менé в хáту.

Узiмку

Узiмку надвóрi хóлодно. Дiти в шúбах i тéплих кúртках. На рукаx — рукавички. Дiвчáтка — в пухóвих хúстках. На хлопчиках — тéплi шапки. Узiмку дiти люблять катáтися на санчáтах, лiжах та ковзанáх. Дiтям вéсело. То там, то тут чути дитячий смiх.

Хуртовiна

Надвóрi бiла хуртовiна кружляе. Вiтер хóлодiть. В котá позамерзáли вúха, сидiть на хóлодi, тремтiть. Муркá побáчила Христiнка. До хáти принеслá котá. Їй усмiхнулася матúся: — Хорóша дóнька виростá!

У баб́усі іменіни

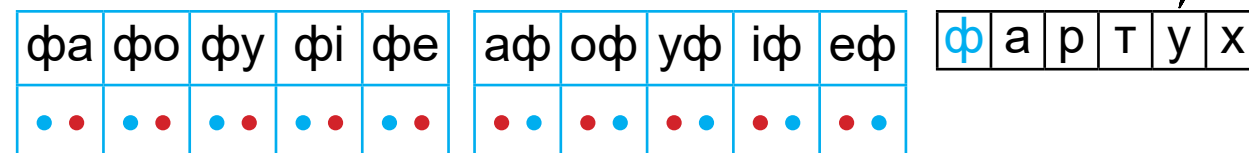
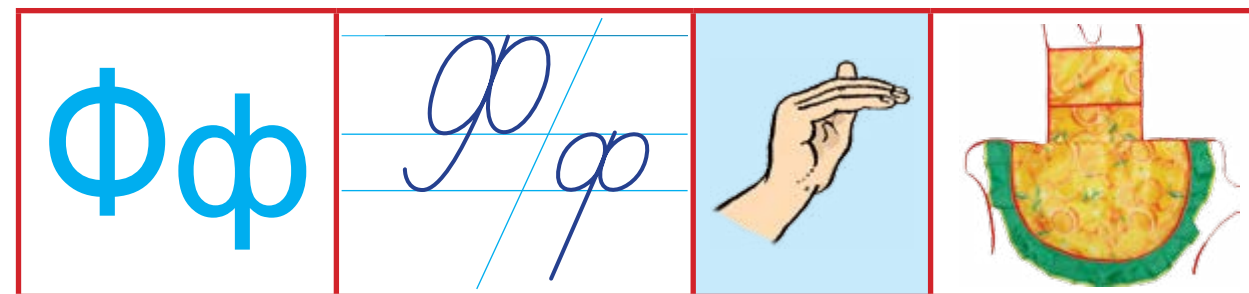
У баб́усі Хр́исті іменіни. Та́то, ма́ма та ону́ки Ні́на й Миха́йлик прийшли́ привіта́ти баб́усю Хр́истю. Та́то подарува́в баб́усі пухна́сту пухо́ву ху́стку, ма́ма — те́плий хала́т. Ону́к Миха́йлик подарува́в баб́усі малюно́к. Ону́ка Ні́на подарува́ла ви́шиті на полотні́ хризанте́ми.

Баб́уся Хр́истя подякувала́ всім за подару́нки.

Мишеня́ мале́ для ма́ми ху́стку ви́шило квітка́ми. Ма́ма-ми́шка у хусті́ні, на́че кві́тка у доли́ні.

Ганна Чубач

ф а́ р б и

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

ф і́ к у с

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

ф і́ а́ л к а

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

к о́ ф т а

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

с в і т л о ф о́ р

•	•	•	•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---	---	---	---

т у́ ф л і

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

афа	офо	уфу	ефе	іфі	
фам	фот	фев	феп	фіп	фис
маф	тоф	вев	пеп	піф	сиф
		фюз			зюф

Кольори

червоний
оранжевий
жовтий
зелений

голубий
синій
фіолетовий
білий
чорний

Шарф

Сарафан

Фуфайка

Футболка

Який колір?

У дівчинки сарафан

ч	•	р	в	•	н	•	й
---	---	---	---	---	---	---	---

.

У дідуся фуфайка

с	•	н	•
---	---	---	---

.

У дівчинки фартух

б	•	л	•	й
---	---	---	---	---

.

У хлопчика туфлі

ч	•	р	н	•
---	---	---	---	---

.

У дідуся шарф

•	•	л	•	б	•	й
---	---	---	---	---	---	---

.

У хлопчика футболка

ф	•	•	л	•	т	•	в	•
---	---	---	---	---	---	---	---	---

.

* * *

Різні очі є у мене:

червоне, жовте і зелене.

Можу ними я сказати:

йти , стояти , зачекати .

Софія любить малювати. Вона малює фломастером фіолетові фіалки.

Федір і Фаїна люблять дивитися по телевізору мультфільми та фільми-казки.

Фру́кти

Яблука

Ви́шні

Слі́ви

ру́ші

Абрико́си

Апельсі́ни

Мандари́ни

Лимони́

Бана́ни

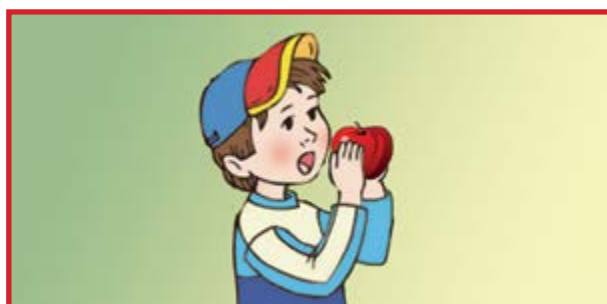
Ананас

Кі́ві

Хурма́

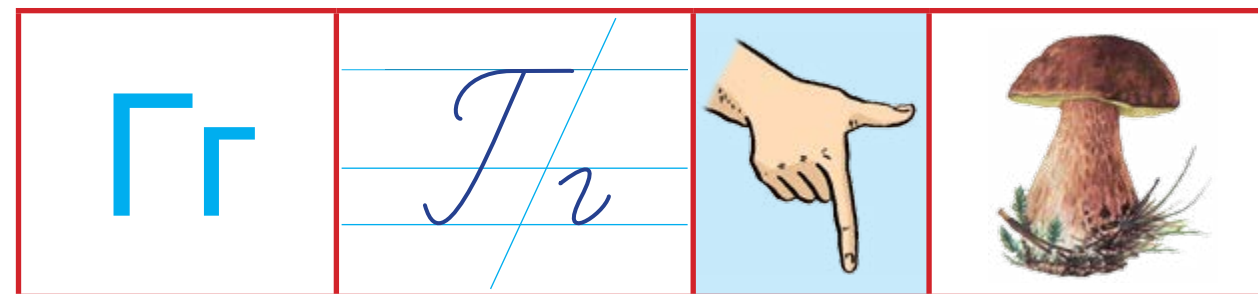
Хло́пчик їсть я́блуко.

Ді́вчинка їсть гру́шу.

Запита́ння

1. Які фру́кти ти зна́єш?
2. Які фру́кти ти лю́биш?

га	го	гу	ги	гі	ге
••	••	••	••	••	••

г	р	и	б
---	---	---	---

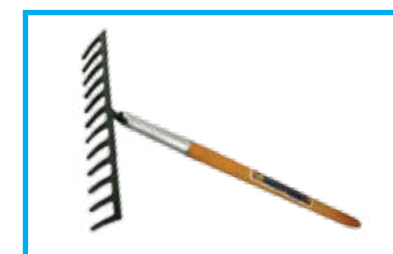
аг	ог	уг	иг	іг	ег
••	••	••	••	••	••

гва	гву	гві
гво	гви	гве

го́луб

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

гра́блі

•	•	•	•	•	•
---	---	---	---	---	---

гу́си

•	•	•	•
---	---	---	---

Зага́дка

На малю́нку помилю́ся,
та не до́вго я журю́ся.
Все зітре́ вона́ швиде́нько.
Буде зо́шит, мов нове́нький.

гу́мка

•	•	•	•	•
---	---	---	---	---

ага	угу	еге	ягу	угі	угм	агм
ого	ігі	оге	югу	егі	егн	ігн

Бабúся Гáнна любить гуляти в парку. У парку багáто голубів. Бабúся Гáнна годúє голубів пшонóm і кри́хтами хліба.

У садку́ з дерев падало сухé жóвте лiстя. Григорiй узiяв граблi й пiшов у садок. Там вiн згрiбáв сухé лiстя в кúпи.

По гриби

Восенi Євгeнко з тáтом пiшли в лiс по гриби. У лiсi було дúже гáрно. Вони назбирали пóвни кóшки грибiв. Додóму вони принесли:

боровикi

лисiчки

маслюки

пiдберезники

Їжак восенi

Восенi лiсовi жителi готуються до зiми. Ось вiбiг на галявину їжак. Покачався по лiстю, начепiв його на свої голки i побiг додóму.

А хáтку собi їжак зробив пiд дeревом. Вiкопав ямку i наносiв туди лiстя. Скорó вiн згóрнеться у клубочок, накриється лiстям i так усю зiму бúде спати.

Зáгадка

По лiсовiх дорiжках бiжить клубок з голками на корóтких нiжках.

(Їжак)

Зáгадка

Рудий хвiст пухнастий маe. З дeрева на сук стрибáe. У дуплi вона живе i горiшки там гризe.

(Бiлка)

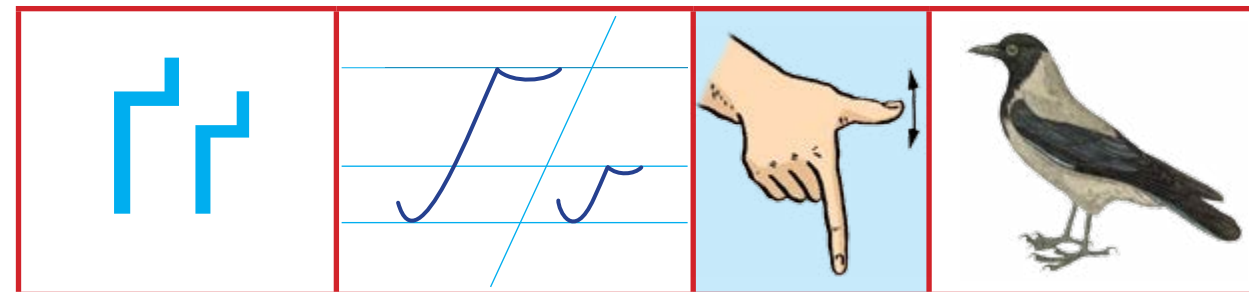
Снігур

Гарно в зимовому лісі.
Скрізь лежить білий пухнастий
сніг. Він скатертіною вкриває
землю та всі дерева в лісі.

На горобіні сидять снігурі
і клюють ягоди.

Снігурі прилітають до нас
із першим снігом.

Снігурі — дуже гарні пташки.
Груди у снігурі
рожеві, на голові — чорна шапка.
Спінка у пташки
сіня, а хвіст і крила — чорні.

га	го	гу	ги	гі	ге
••	••	••	••	••	••

а́

аг	ог	уг	иг	іг	ег
••	••	••	••	••	••

гва	гву	гви
гво	гве	гві

ага — еге | угу — іге | егр — огр | агн — ягв
ого — иги | еге — еге | угм — ігм | авг — ілг

Загадка

Кавунчики дрібненькі,
смугасті та кисленькі,
у колючкі вбралися
і кучи́ком назвалися.
(А́грус)

* * *

Гучно гуси гелготали —
горобчика проганяли.
Він від ганку полетів.
Голубок на ганок сів.

Кіт не знав

Падав сніг на поріг,
кіт зліпив собі пиріг.
Поки смажив, поки пік,
а пиріг водою стік.
Кіт не знав — на пиріг
треба тісто, а не сніг.

Платон Воронько

Стільчик винуватий

Гліб вийшов на ґанок. Над ґанком вісіло грóно винограду. Грóно було вісоко.

Тут стояв стільчик. Гліб став на стільчик, бо хотів зірвати грóно.

Ра́птом стільчик перекинувся. Гліб упав і набив на лобі ґулю.

«Підú в сад їсти аґрус. Він низько росте», — подумав Гліб і пішов у сад.

Гуси

— Гел-гел-гел, — веселі гуси гелготять ко́ло Ганну́сі. А мале́нька Ганну́сенка їсти вінесла гу́сонькам.

Запитання

1. Які гуси?
2. Яка Ганну́ся?

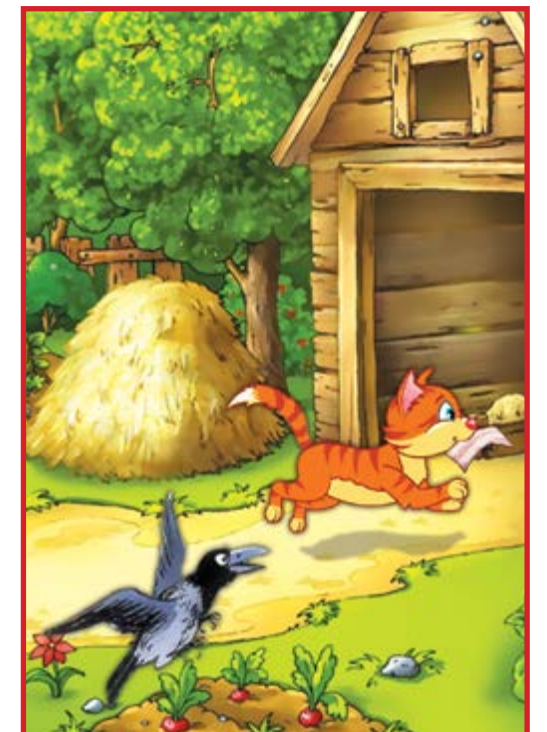
Соба́ка і ґава

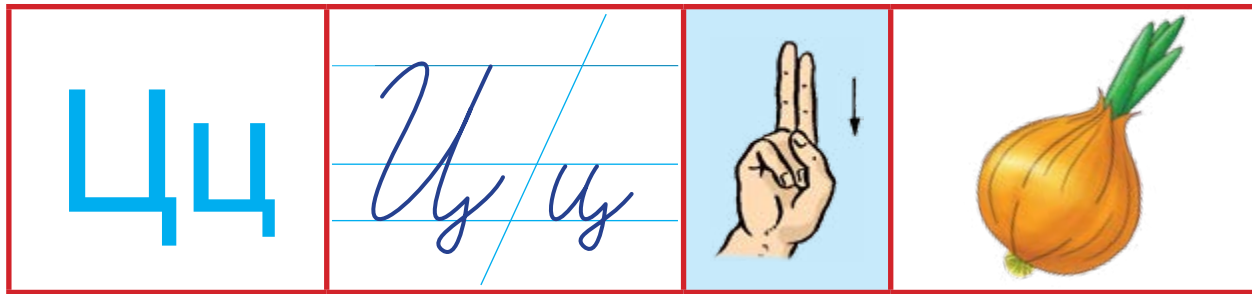
Біля будки соба́ка гриз кістку. Прилетіли дві ґави. Одна ґава смікнула соба́ку за хвіст. Він оглянúвся і хотів схо́пити ґаву, та вона́ швидко полетіла геть. Тим часом дру́га ґава схо́пила кістку. ґави сіли на ґанок і ста́ли дзьобати кістку. А соба́ка диві́вся та облізувався. Проґавив він кістку.

ґава

Кіт побачив са́ло в ґави. ґава де́ржить в дзьобі са́ло. Ось покла́ла біля себе, а коту́ того́ і тре́ба. Подиві́лась ґава вбік — кіт за са́ло та й уті́к. А маля́там смі́шно ста́ло: ґава ґаву упійма́ла!

За Грицьком Бойком

ца	цо	цу	ци	ці	це
• •	• •	• •	• •	• •	• •

ц и б у л я

ац	оц	уц	иц	іц	ец
• •	• •	• •	• •	• •	• •

аца	ици	иця
яця	іці	уци

ц у ц и к

к і ц я

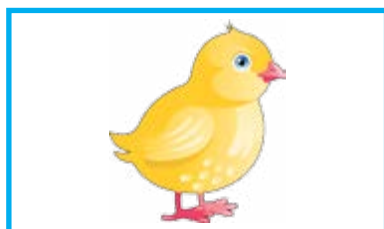
ц у к е р к а

Киць-киць

— Ця цукерка, — каже Гриць, — називається «Киць-киць».

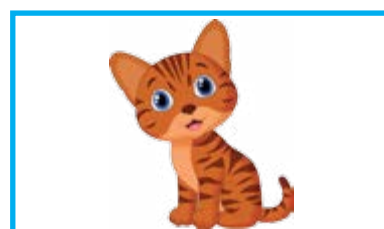
Я «Киць-киць» просів у Гриця, а прибїгла наша кіця.

Хто прийде?

Киць-киць-киць.

Ціпа-ціпа-ціпа.

Гриць і цуценя

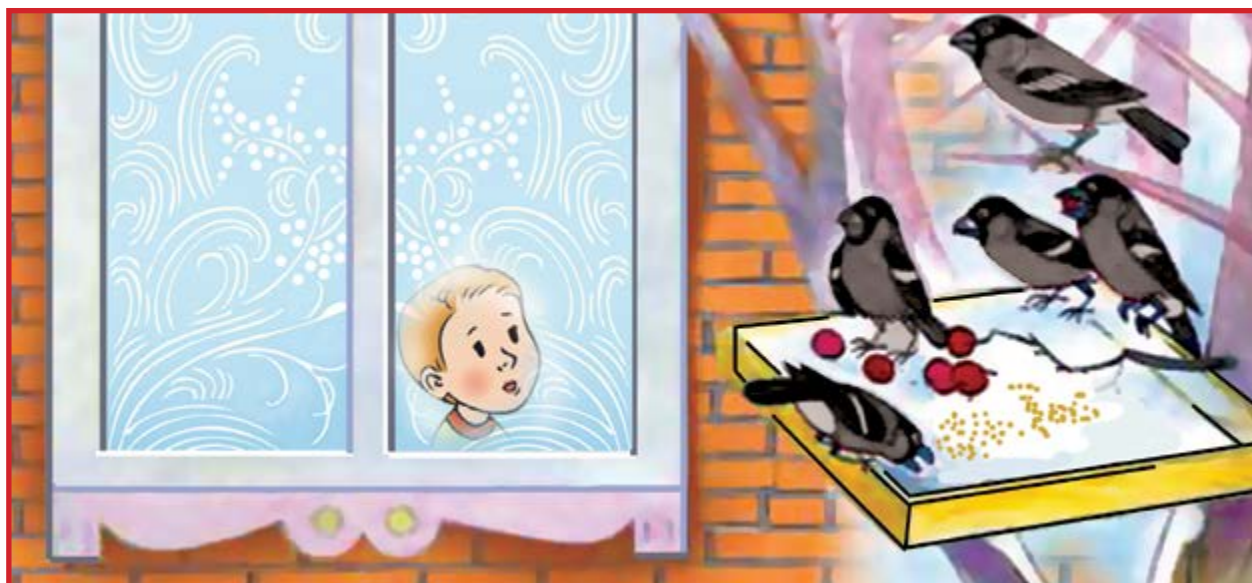
У нашої собаки Цяці були цуценята. Цяця бавилася з цуценятами коло криниці.

Одне цуценя упало в криницю. Собака Цяця загавкала й жалібно завїла. Вона сидїла коло криниці й клікала на допомогу Гриця.

Прибїг Гриць, принїс відрó. Гриць витягнув цуценя з криниці. Собака Цяця радісно стрибала коло Гриця. Він тримав на руках мокре маленке цуценя.

Запитання

1. Хто бавився коло криниці?
2. Хто впав у криницю?
3. Хто витягнув цуценя з криниці?

Горобець

Уранці Євгенко підійшов до вікна й побачив горобця.

— Горобець! — зрадів Євгенко. — Чого це він?

— Змерз горобець, напевно. І їсти йому нічого. Бачиш, скільки снігу намело, — озвався татко.

Євгенко попросив у мами пшоні, відчинив квартиру й висипав пшоню на підвіконня. Горобець став клювати пшоню. Коли він наївся, весело зацвірінкав.

Увечері Євгенко з татком зробили годівницю. Вони повісили годівницю за вікном, насипали насіння.

Уранці Євгенко побачив біля годівниці горобців і синічок.

ща	що	щу	щі	ще	ащ	ощ	ущ	іщ	ещ	щ	і	т	к	а
••	••	••	••	••	••	••	••	••	••					

ущу — ищи | аща — ощо | еще — іща | ащу — ящу
 още — юці | уща — еще | яще — іща | щіт — щиг

Хто це?

щ • к •

я щ • р • •

щ • р

Що це?

г • • щ • к

щ • в • л • ь

к • щ

На риболовлі

Улітку Сашко з дідусем Панасом часто ходили на річку ловити рибу. Дідусь розповідав Сашкові про рибу, які живуть у річці.

— Сашку, у річці живуть лящ, плотва, карась, щука. Щука — хіжа риба.

— Діду, а чому щука — хіжа риба? — запитав Сашко.

— Щука полює на маленьких риб — карасів, плотву. Щука живе в річці або ставку.

У річці Сашко й дід Панас наловили лящів і одну щуку. Після риболовлі дідусь з онуком зварили з лящів та щуки юшку. Юшка була дуже смачна.

Як журавель збирав щавель

На болоті журавель цілий день збирав щавель. Назбирав собі на борщ, та якраз вперіщив дощ, і щавель знесла водіця, — без борщу лишілась птіця. З того часу журавель сировім жує щавель.

Михайло Стельмах

Запитання

1. Хто збирав щавель?
2. Що знесла водіця?

Загадка

Швидко бігаю в траві,
спробуй ти мене влові!
Міцно хвостик мій тримай,
та збіжуй я, так і знай.
Я тваринка непроста —
проживу і без хвоста.

(Ящірка)

Запитання

1. Хто бігає в траві?
2. Що треба міцно тримати?

Дощ

Пішла Галінка на луг рвати щавель, а плащ і парасольку не взяла. Раптом полив дощ. Галінка сховалася під кущем каліни.

Скоро дощ ущух. Віглянуло сонце. Повилізли ящірки на сонечку грітися. А Галінка знову стала рвати щавель. Нарвала півний горщик і пішла додому. Удома мама зваріла зі щавлю смачний зелений борщ.

Запитання

1. Хто сховався під кущем каліни?
2. Хто грівся на сонечку?

* * *

Дощику дрібненький,
дощику тепленький,
просять тебе діти:
поливай нам квіти.

Щоб було в садочку
гарно, як в віночку.
Катерина Перелісна

Пташки в нашому садку

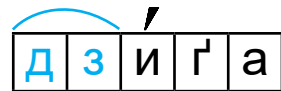
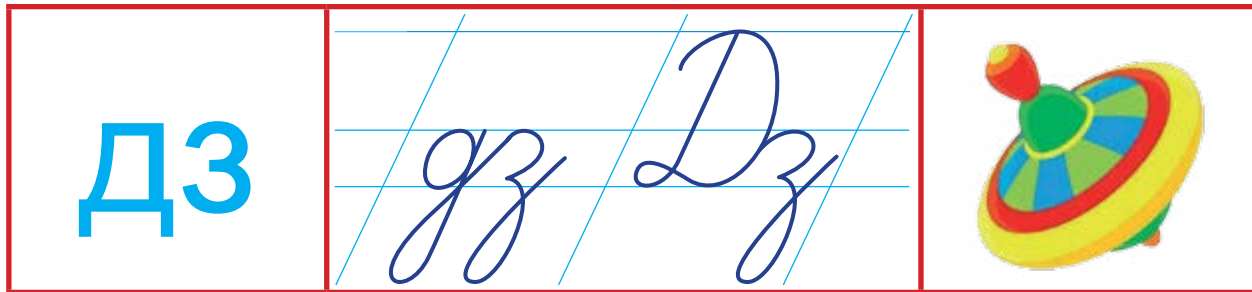
У нашому садку є дві веселі пташки — соловей і щиглик. Вони живуть на деревах і кущах.

Щиглик і соловей — дуже корисні пташки. Вони знищують у нашому садку різних шкідників — гусінь, жуків.

А ввечері щиглик і соловей тішать нас своїм щебетом. Щовечора тато, мама і я сидимо на ганку і слухаємо їхні чудові пісні.

Запитання

1. Хто живе в садку?
2. Хто щебече щовечора?
3. Хто слухає пісні соловейка і щиглика?

адза	одзо	удзу	едзе	ідзі	ядзя	юдзю
дза	дзо	зду	дзе	дзі	дзьо	дзю

Дзі́га

Дзвóник

Дзвіно́чки

Кукурудза

* * *

Дзвóник клі́че нас до шко́ли,
а дзвіно́чки клі́чуть в по́ле.
Сві́тла стéлеться стежі́нка,
дзюркоті́ть струмо́чок дзві́нко:
— Я біжу́, я біжу́!
Срі́бне дзе́ркальце держу́,
щоб диві́лись в нього́ дру́зі,
синьоо́ка кві́тка в лу́зі.

На екску́рсії

Пролуна́в дзвóник. Учи́телька сказа́ла учням:
— Ді́ти, ми пі́демо на екску́рсію до лі́су.

Зі шко́ли учні́ з учи́телькою пішли́ в ліс. У лісі
луна́ли дзві́нкі пісні́ пташо́к. Під ка́менем дзюрча́ла
водá струмо́чка. На галя́вині дзижча́ли кома́хи. Ви́соко
на де́реві сту́кав дзьо́бом дя́тел. Хо́роше було́
в лісі!

Запита́ння

1. Хто пішо́в на екску́рсію?
2. Хто дзижча́в на галя́вині?
3. Хто сту́кав дзьо́бом по де́реву?

Зага́дка

Дзьоб міцний і го́стрий ма́ю,
шкідникі́в ним добува́ю.

(Дя́тел)

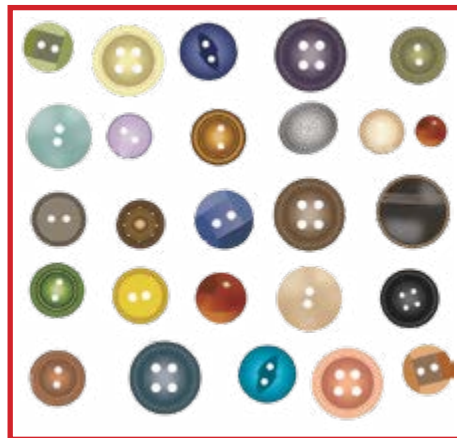
Гудзик

Гáва гудзичок знайшла,
нам на гáнок принесла.
Ма́ма гудзик пришивáла,
гáві «дякую» сказа́ла.

Загадка

Ледь помітний він, маленький,
то квадратний, то кругленький.
Як його ти відірвеш,
то штані не застібнеш.

(Гудзик)

Загадка

На одній нозі танцюю,
зовсім я не байдикую.
Ти менé лиш накрути —
та в танóчок знов пусти́.

(Дзига)

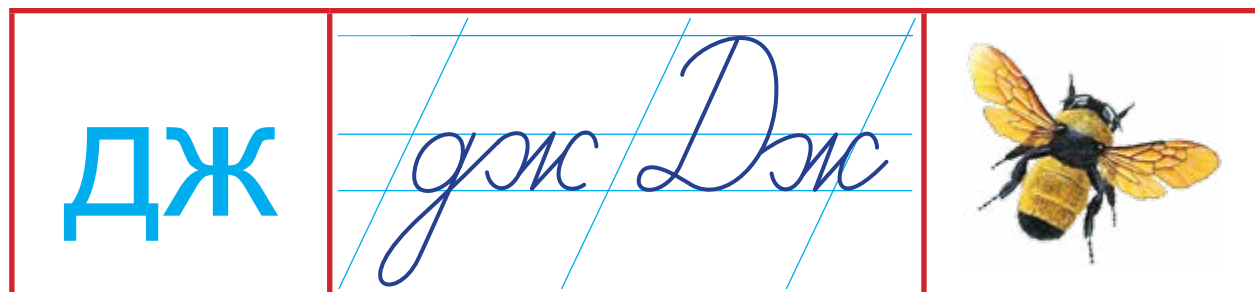
Де ж пёсик?

Марійка грáлася з лялька́ми на килимку́. Вона́ залишила на підло́зі дзе́ркало.

До кімна́ти прибі́г мале́нький пёсик То́па. Він підбі́г до дзе́ркала й побáчив у ньóму пёсика. То́па зрадів і став махáти пухна́стим хвóстиком. І пёсик у дзе́ркалі теж став махáти хвóстиком. Тоді́ То́па став тя́вкати. Він запро́шував ново́го дру́га до гри. Але́ пёсик не вихóдив із дзе́ркала. То́па загля́нув за дзе́ркало, але́ і там ніко́го не бу́ло. То́па дуже здивува́вся: де ж пёсик?

Запитання

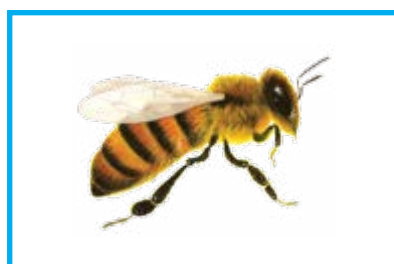
1. Що побáчив пёсик То́па на підло́зі?
2. Кого́ побáчив То́па у дзе́ркалі?

аджа	оджо	уджу	іджі	едже	джміль
джа	джо	джу	джі	дже	

Джінси — одяг. Джемпер — одяг. Джем — їжа.

Бджола — комаха.

Саджанці — рослини.

В Оксани скоро день народження.

Бабуся плетє онуці в подарунок новий джемпер.

Біля джерелá

Сиджу́ в лісі біля джерелá. Дзвінка́ вода пере-тікає́ че́рез край кринічки. А да́лі течé і дзюрчіть вузéньким поті́чком між ку́щів. Ось прилеті́в джмі́ль. Напівся і полеті́в. Дзижчіть обере́жна бджола́: і воді́ хо́че, і бої́ться вто́питися. Нарéшті й вона́ на-пилáся і полеті́ла шука́ти кві́ти.

Ті́хо спусти́лася з ку́щів воро́на. Встромі́ла сво-го́ міцно́го дзьо́ба у джерéльце́ й напилáся холóд-ної́ чістої́ воді́. Напівся і я та́ й пішо́в да́лі гуля́ти по лі́су.

Джмі́ль

У коза́цьких шарова́рах хóдить джмі́ль по кві́тнику́ й погляда́є — чи не ва́рять джем із ви́шень у садку́.

Микола Луговик

Джем

Восені тато, мама, бабуся Галіна, Андрійко та Маріся збирали фрукти в саду. Потім бабуся Галіна і мама готували з фруктів компоти і джеми. Андрійкові й Марісі найбільше сподобалися джеми зі слив і яблук. А ще влітку бабуся приготувала джеми з полуниць і вишень.

На сніданок діти люблять їсти булку з джемом і пити чай.

Запитання

1. Хто збирав фрукти в саду?
2. Хто готував джеми?
3. Хто любить їсти джеми з булкою?

На пасіці

Улітку Іванко був у дідуся і бабуся в селі. Там у діда Панаса є пасіка. Дідусь водив Іванка на пасіку й розповідав про бджілок і джмелів. На пасіці стоять маленькі хатинки — вулики. Там живуть бджілки. Бджілки — великі трудівниці: з весни до осені вони носять мед у вулики.

Дідусь пригостив Іванка медом. Хлопчику дуже сподобався мед.

Запитання

1. Де живуть бджілки?
2. Що носять у вулики бджілки?

* * *

Золотий бджоліний рій
носить мед у вулик свій.
Бджілки працюють охочі,
з ранку трудяться до ночі.

Бджола

У відчинене вікно до кімнати залетіла бджола. Вона літала по кімнаті й дзижчала.

Марічка злякалася бджолі. Вона закричала й вибігла з кімнати. Марічка знала, що у бджолі є жало і вона може боляче вжалити.

До Марічки прибігла мама. Вона взяла рушник і вигнала бджолу у вікно.

Запитання

1. Хто залетів до кімнати?
2. Хто злякався бджолі?

Загадка

Наче птіця, крила має,
все літає і співає:
— Я медок вам ношу,
не чіпай же, бо вкушу.

Так лякає нас малá.
А звуть її ...
(бджола.)

(апостроф)

М ' Я Ч

Пір'я

Голуб'ята

В'яз

М'ята

Посадила м'яту ма́ти,
па́хне м'ята ко́ло ха́ти.
Буду м'яту полива́ти,
хай цвіте паху́ча м'ята.

Наш новий будинок ка-
м'яний, красивий. У ньому
багато поверхів. Сходові клі-
тки широкі й світлі. Скоро
наша сім'я в'їде в нову квар-
тіру в цьому будинку.

Голуб'ята

На на́шому подві́р'ї росте́ вели́ке дере́во в'яз. На ньо́му живу́ть голубі́.

Навесні́ в голубі́в з'явля́ються голуб'ята. Ма́ленькі голуб'ята ще без пі́р'ячка, тому́ голу́бка гріє їх своі́м ті́лом. Голубі́ пі́клую́ться про голуб'ят. Вони́ но́сять їм у гніздо́ їжу. А коли́ голуб'ята підроста́ють, голубі́ вчать їх літа́ти.

Запита́ння

1. Хто з'явля́ється в голубі́в навесні́?
2. Хто пі́клується про голуб'ят?
3. Хто вчить голуб'ят літа́ти?

Лічи́лка

Раз, два, три, чоти́ри, п'ять! —
п'ятеро́ пташа́т летя́ть! —
пе́рше, дру́ге, тре́тє... п'яте...
Йду́ четве́ртого шука́ти.

Борис Стельмах

На́ша сім'я́

Увече́рі на́ша сім'я́ завжди́ збира́ється ра́зом. Бабу́ся Уля́на в'яже́ дже́мпер. Діду́сь Овер'я́н чита́є газе́ту. Та́то Лук'я́н пра́цює на комп'ю́тері. Ма́ма Да́р'я пече́ до ча́ю рум'я́ні пиріжкі́. Сестри́чка Мар'я́на гра́ється з м'яче́м. Ма́ленький бра́тик В'ячесла́в гра́ється з ку́биками. А я увече́рі люблю́ диві́тися по телеві́зору мультфі́льми.

Запита́ння

1. Хто гра́ється з м'яче́м?
2. Хто пра́цює на комп'ю́тері?
3. Хто пече́ пиріжкі́?
4. Хто в'яже́ дже́мпер?

Український алфавіт

Аа	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд
Ее	Єє	Жж	Зз	Ии	Іі
Її	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн
Оо	Пп	Рр	Сс	Тт	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ
	Ьь	Юю	Яя		

* * *

Перша тут завжди лиш **А**,
а остання — тільки **Я**.
Алфавіт зібрав до купи
букви, що звучать як звуки.
Букви вже складають слово.
Слово ж — речення основа.
Мова наша — пречудова,
і стара вона, і нова.

Пальцевий алфавіт

Аа		Іі		Тт	
Бб		Її		Уу	
Вв		Йй		Фф	
Гг		Кк		Хх	
Ґґ		Лл		Цц	
Дд		Мм		Чч	
Ее		Нн		Шш	
Єє		Оо		Щщ	
Жж		Пп		Ьь	
Зз		Рр		Юю	
Ии		Сс		Яя	

Навчальне видання

Борщевська Людмила Вячеславівна

БУКВАР

Підручник
для 1 класу спеціальних закладів
загальної середньої освіти (Н 90)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

**Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено**

Головний редактор *А. С. Мнишенко*
Головний художник *М. Б. Гутман*
Редактор *К. Д. Протасова*
Коректор *А. В. Дрожжина*

Формат 84×108/16. Ум. друк. арк. 13,44.
Обл.-вид. арк. 10,20. Тираж 991 пр. Зам. №

Державне підприємство «Спеціалізоване видавництво “Либідь”»,
вул. Пушкінська, 32, м. Київ, 01004

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3055 від 12.12.2007

Віддруковано в ПП «Видавництво “Фенікс”»,
вул. Шутова, 136, м. Київ, 03067

Свідоцтво ДК № 271 від 07.12.2000